VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

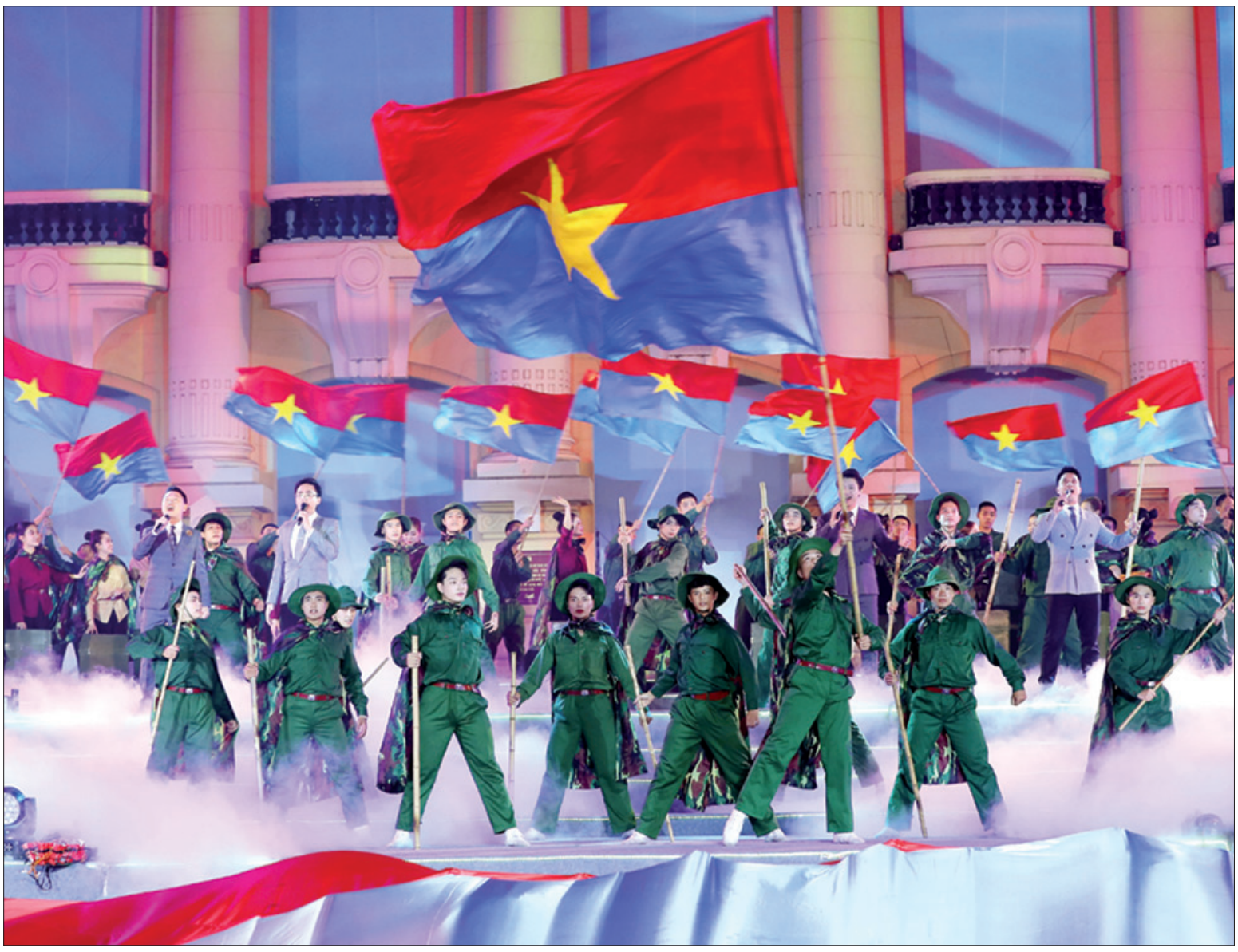
NĂM THỨ 68
THỨ HAI
14.4.2025 (17.3 Ất Tỵ)
Số 45 (4179)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

NHIỀU CHƯƠNG TRÌNH NGHỆ THUẬT KỶ NIỆM 50 NĂM NGÀY GIẢI PHÓNG MIỀN NAM, THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC:

Vang vọng những bản hùng ca kiêu hãnh

● **Thành phố mang tên Bác kể tiếp câu chuyện vinh quang**

[10+11]

Nhiều chương trình nghệ thuật kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước với những bản hùng ca kiêu hãnh Ảnh: TR.HUẤN

Thủ tướng gửi thư chúc mừng đồng bào Khmer dịp Tết cổ truyền Chôl Chnăm Thmây

[2]

Sắp xếp 5 tổ chức chính trị, xã hội, 30 tổ chức hội quần chúng về trực thuộc MTTQ Việt Nam

[3]

QUY TẮC ỨNG XỬ NGHỀ NGHIỆP CỦA NGƯỜI LÀM CÔNG TÁC DI SẢN VĂN HÓA:

Ngăn ngừa các hành vi tiêu cực, làm biến dạng di sản

[4]

Hút khách bằng Hộ chiếu ẩm thực

[6]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Cần nhiều hơn những Địa đạo, Bắc Bling…

● **NGÂN ANH**

Một cuộc đối thoại về chủ đề không mới: "Sức mạnh mềm văn hóa" diễn ra cuối tuần qua nhưng lôi cuốn bởi những câu chuyện, ví dụ thực tế được đưa ra từ các chuyên gia hàng đầu của Việt Nam và Pháp. Theo ông Franck Bolgiani, Giám đốc Viện Pháp tại Hà Nội, sức mạnh mềm là một "tài sản chiến lược" mà bất kỳ quốc gia nào cũng cần quan tâm, tập trung mọi nguồn lực để đầu tư khai thác.

(Xem tiếp trang 2)

BỘ SƯU TẬP CỦA NHẠC SĨ HOÀNG VÂN ĐƯỢC GHI DANH DI SẢN TƯ LIỆU THẾ GIỚI:

Đây là loại hình di sản đặc biệt Việt Nam chưa từng có

[8]

Làm rõ quy mô, kết cấu để phục hồi Đại Cung Môn

[5]

Cơ hội nào cho đội tuyển nữ tại đấu trường Olympic?

[15]

Thủ tướng gửi thư chúc mừng đồng bào Khmer dịp Tết cổ truyền Chôl Chnăm Thmây

Nhân dịp Tết cổ truyền Chôl Chnăm Thmây, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã gửi thư chúc mừng đồng bào, đồng chí và các vị chư tăng dân tộc Khmer.

Trong thư Thủ tướng viết: "Thân ái gửi: Đồng bào, đồng chí và các vị chư tăng dân tộc Khmer

Nhân dịp Tết cổ truyền Chôl Chnăm Thmây, tôi thân ái gửi tới đồng bào, đồng chí và các vị chư tăng dân tộc Khmer những tình cảm thân thiết, chân thành và những lời chúc mừng tốt đẹp nhất. Trong 54 "cánh sen" hội tụ nên một "bông sen Việt Nam" rực rỡ, ngát hương, "cánh sen của hơn 1,3 triệu đồng bào Khmer" luôn là bộ phận không thể tách rời trong khối đại đoàn kết toàn dân tộc, góp phần quan trọng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo. Văn hóa của đồng bào dân tộc Khmer, trong đó có các phong tục tập quán, lễ hội truyền thống… có giá trị độc đáo, giàu bản sắc, làm phong phú cho bức tranh văn hóa đa sắc màu của dân tộc Việt Nam. Đồng bào dân tộc Khmer luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước, phát huy tinh thần yêu nước, truyền thống tốt đẹp, chung sức, đồng lòng với các dân tộc trong cả nước, đóng góp tích cực vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Đảng và Nhà nước luôn xác định công tác dân tộc, tôn giáo là vấn đề chiến lược cơ bản, lâu dài, cấp bách; là nhiệm vụ của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân, của hệ thống chính trị và phải luôn được quan tâm, lãnh đạo, chỉ đạo sát sao theo một đường lối nhất quán là "các dân tộc bình đẳng, đoàn kết, tôn trọng, giúp nhau cùng phát triển". Dưới sự lãnh đạo của Đảng, sự vào cuộc quyết liệt của cả hệ thống chính trị cùng nhân dân cả nước nói chung và vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi nói riêng, chúng ta cùng vui mừng chứng kiến những thay đổi toàn diện, những bước phát triển đáng khích lệ của cộng đồng dân tộc Khmer thời gian qua. Đời sống người dân vùng đồng bào dân tộc Khmer ngày càng được cải thiện và nâng cao; bản sắc văn hóa dân tộc được bảo tồn và phát huy; tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được giữ vững và ổn định; khối đại đoàn kết toàn dân tộc tiếp tục được củng cố và tăng cường.

Năm 2025, đồng bào Khmer đón Tết cổ truyền trong không khí đặc biệt hơn khi cả nước đang ra sức thi đua, lập thành tích chào mừng kỷ niệm những ngày lễ lớn như: Kỷ niệm 95 năm thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, 50 năm Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, 135 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, 80 năm Ngày thành lập nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam…

Năm 2025 cũng là năm quyết liệt thực hiện cuộc cách mạng về đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả và thực hiện sắp xếp, tổ chức lại đơn vị hành chính các cấp, năm đánh dấu lần đầu tiên Bộ Dân tộc và Tôn giáo được thành lập, tiếp tục khẳng định sự quan tâm của Đảng và Nhà nước đối với công tác dân tộc và tôn giáo. Trên cả nước đang cùng sục sôi khí thế, nỗ lực, đồng lòng, quyết tâm thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, hướng tới Đại hội Đảng lần thứ XIV với niềm tin mới, khí thế mới, thắng lợi mới để tạo nền tảng đưa đất nước bước vào kỷ nguyên vươn mình, phát triển giàu mạnh và thịnh vượng của dân tộc.

Với ý nghĩa đó, tôi đề nghị các cấp, các ngành, các địa phương quyết tâm hơn nữa, nỗ lực hơn nữa, tiếp tục cụ thể hóa chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước bằng các công việc, nhiệm vụ thiết thực, hiệu quả; tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền và triển khai đồng bộ các chiến lược, chương trình, đề án, chính sách dân tộc, tôn giáo, bảo đảm không gián đoạn, kịp thời, hiệu quả, đáp ứng đầy đủ quyền và lợi ích chính đáng của nhân dân. Tiếp tục ưu tiên nguồn lực để phát triển toàn diện, cải thiện đời sống vật chất và tinh thần của đồng bào dân tộc Khmer; trong đó đặc biệt quan tâm đến các lĩnh vực y tế, giáo dục, văn hóa; thực hiện bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc Khmer gắn với phát triển du lịch. Tăng cường phát huy vai trò của người có uy tín, chức sắc, chức việc tôn giáo, nhân sĩ, trí thức, tấm gương điển hình tiên tiến trong đồng bào dân tộc Khmer; khơi dậy ý chí tự chủ, tự tin, tự lực, tự cường, tự hào dân tộc trong đồng bào dân tộc Khmer, góp phần tạo nên sức mạnh tổng hợp của khối đại đoàn kết toàn dân tộc trong kỷ nguyên mới.

Chuẩn bị tốt các điều kiện để đồng bào dân tộc Khmer đón Tết cổ truyền Chôl Chnăm Thmây năm 2025 đoàn kết, vui tươi, lành mạnh, an toàn, tiết kiệm, phù hợp với nếp sống văn minh, phong tục, tập quán, truyền thống và văn hóa tốt đẹp của dân tộc. Mặc dù còn nhiều khó khăn, thử thách nhưng khi ý Đảng đã hòa quyện với lòng dân, tôi tin tưởng rằng đồng bào, đồng chí và các vị chư tăng dân tộc Khmer sẽ tiếp tục phát huy những nét văn hóa tốt đẹp, truyền thống yêu nước, tinh thần đoàn kết, ra sức thi đua, lao động sản xuất, góp phần xây dựng một Việt Nam "dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh".

Một lần nữa, tôi xin chúc đồng bào, đồng chí và các vị chư tăng dân tộc Khmer đón năm mới với nhiều sức khỏe, hạnh phúc, an khang và giành được nhiều thắng lợi mới". ■

Chương trình nghệ thuật đặc biệt chào mừng 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước

Bộ VHTTDL vừa ban hành Kế hoạch 1538/KH-BVHTTDL về việc tổ chức "Chương trình nghệ thuật đặc biệt chào mừng 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025)". Đây là chương trình do Bộ VHTTDL chủ trì, giao cho Nhà hát Nhạc Vũ kịch Việt Nam phối hợp với các đơn vị liên quan thực hiện. Chương trình được tổ chức nhằm thể hiện ý nghĩa, tầm vóc vĩ đại, giá trị to lớn của Đại thắng mùa Xuân năm 1975 giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước trong lịch sử dựng nước, giữ nước của dân tộc ta.

Với chủ đề (dự kiến) "Mùa xuân thống nhất", chương trình nghệ thuật đặc biệt chào mừng 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước sẽ diễn ra vào 20h10 ngày 29.4 tại Sân khấu ngoài trời, phía trước Hội trường Thống Nhất, quận 1, TP.HCM. Chương trình được kết hợp nhiều loại hình nghệ thuật như: Kết hợp Ca, Múa, Nhạc, lời bình nghệ thuật, phóng sự tài liệu; sử dụng công nghệ 3D Mapping, đồ họa màn hình...

Để chương trình được tổ chức trang trọng, hài hòa, vui tươi, thể hiện truyền thống lịch sử, đặc trưng văn hóa dân tộc, nhất là văn hóa Nam Bộ và đảm bảo an toàn, tiết kiệm, hiệu quả, Bộ VHTTDL yêu cầu: Từ ngày 20-26.4, cần phải tổ chức luyện tập chương trình; Hoàn thành việc lắp đặt sân khấu, âm thanh, ánh sáng và các hạng mục kỹ thuật phục vụ thực hiện chương trình; Xây dựng bộ nhận diện chương trình (maket sân khấu, băng rôn, cờ, phướn, pano, giấy mời, thẻ các loại…). Để tiến độ chương trình diễn ra theo đúng Kế hoạch, Bộ VHTTDL đề nghị Cục Nghệ thuật biểu diễn, Nhà hát Nhạc Vũ kịch Việt Nam, UBND TP.HCM, Bộ Công an, Bộ Quốc phòng, Đài Truyền hình Việt Nam… tích cực, chủ động phối hợp để thực hiện chương trình.

P.V

Cần nhiều hơn…

(Tiếp theo trang 1)

Tuy nhiên, các quốc gia không thể chạy theo, áp dụng mô hình của nước khác mà phải đi theo con đường riêng. Sức mạnh mềm của mỗi quốc gia chỉ có thể phát huy mạnh mẽ từ chính bản sắc riêng của quốc gia đó.

Sở hữu một "kho báu" bản sắc văn hóa, thế nhưng "kho báu" này cần được rộng mở để khai thác và phát huy giá trị. PGS.TS Nguyễn Thị Thu Phương, Viện trưởng Viện VHNTTTDL Việt Nam (VICAST) nêu rõ, trong giai đoạn hiện nay, các quốc gia lớn như Mỹ, Anh, Pháp và ngay cả các nước châu Á như Nhật Bản, Hàn Quốc đã thành công trong sử dụng sức mạnh mềm để gia tăng ảnh hưởng của mình trên trường quốc tế. Việt Nam không chỉ có nhu cầu tìm hiểu mà còn phải xác định phát huy sức mạnh mềm văn hóa trong khu vực và mở rộng khả năng quảng bá thương hiệu quốc gia ra thế giới.

PGS.TS Phương nhận định, Đảng, Nhà nước Việt Nam đã có nhiều chính sách phát triển văn hóa. Nhận diện hiệu quả chuyển hóa nguồn lực mềm văn hóa thành sức mạnh mềm văn hóa của Việt Nam, bà Phương nhận xét, sự phối hợp giữa các kênh truyền thông, ngoại giao văn hóa và một số ngành CNVH đã từng bước tạo nên sức lan tỏa của hình ảnh quốc gia, thương hiệu địa phương và bản sắc Việt Nam. Tuy nhiên, các ngành công nghiệp văn hóa chưa phát huy được hết khả năng chuyển đổi từ các nguồn tài nguyên thành sức mạnh mềm văn hóa.

"Dù du lịch văn hóa và điện ảnh đã có nhiều tiến bộ, nhưng các ngành CNVH Việt Nam vẫn chưa khai thác hết tài nguyên để chuyển hóa thành sức mạnh mềm. Năm 2019 và 2022, công nghiệp sáng tạo đóng góp lần lượt 3,61% và 4,04% GDP, chưa phản ánh hết tiềm năng sức mạnh mềm. Một thực tế là sản phẩm văn hóa nội địa đang thua kém hàng ngoại. Thị trường văn hóa trong nước cũng bị lấn át bởi sản phẩm từ Hàn Quốc, Nhật Bản, Trung Quốc. Công nghiệp văn hóa thiếu kết hợp sáng tạo, công nghệ, bản quyền, chưa tạo thương hiệu mạnh vươn ra quốc tế", PGS.TS Nguyễn Thị Thu Phương phân tích.

Viện trưởng VICAST cũng dẫn chứng một số trường hợp thú vị cho thấy sức bật về phát huy sức mạnh mềm văn hóa, nếu chúng ta đi đúng cách, đúng đường. Như các MV Bắc Bling *(Hòa Minzy),* Gieo quẻ *(Hoàng Thùy Linh)… đã được những người nổi tiếng nước ngoài tái hiện một cách thích thú. Những sản phẩm sáng tạo và thu hút của các nghệ sĩ trẻ là điểm sáng, góp phần khiến hình ảnh Việt Nam trở nên hấp dẫn hơn với bạn bè quốc tế. Đây cũng là ví dụ sinh động về phát huy giá trị sức mạnh mềm Việt Nam.*

Góc nhìn từ diễn giả, chuyên gia người Pháp, TS Frédéric Martel, nhà văn và giảng viên đại học ZHdK, Zurich cũng có sự tương đồng khi ông nhấn mạnh, Việt Nam đã có những sản phẩm thể hiện sức mạnh mềm văn hóa, tạo ảnh hưởng trên trường quốc tế như các món phở, bún chả… Hay gần đây có thể kể đến MV ca nhạc Bắc Bling, *bộ phim* Địa đạo: Mặt trời trong bóng tối *đang tạo sức hút lớn. Theo TS. Frédéric Martel, văn hóa không chỉ là sản phẩm truyền thống mà còn có thể lan tỏa mạnh mẽ trên Internet, qua những sản phẩm đương đại như món ăn, âm nhạc, điện ảnh… Thế giới trên Internet là một thế giới không giới hạn, sức mạnh mềm có thể ở bất cứ đâu.*

TS Frédéric Martel chia sẻ: "Trong Thế chiến thứ II, đất nước chúng tôi bị tàn phá. Người Mỹ đến và nói rằng sẽ giúp chúng tôi tái thiết đất nước, nhưng với điều kiện phải để phim Mỹ, khi đó đang là kỷ nguyên vàng của Hollywood, xâm nhập tự do vào thị trường Pháp. Điều đó khiến có thời gian ở Pháp tràn ngập phim Mỹ, khiến nền sản xuất phim ảnh nội địa của chúng tôi chịu sự cạnh tranh lớn". Trong bối cảnh đó, nước Pháp đã đề ra những chính sách để điều chỉnh thị trường. Chẳng hạn như mỗi vé bán ra phải chịu mức thuế 13%. Tiền thuế thu được từ phim điện ảnh được tái đầu tư giúp điện ảnh Pháp phát triển. Thị trường càng có nhiều phim thì quỹ hỗ trợ cho nền sản xuất nội địa càng có nhiều tiền để tái phân bổ cho các dự án phim Pháp. "Nhờ đó mà hiện nay chúng tôi có được tỉ lệ 40- 45% phim chiếu rạp là phim Pháp. Có thể nói, điện ảnh Pháp phát triển là nhờ nguồn thuế có được từ phim Mỹ nhập khẩu", TS Frédéric Martel chia sẻ. Ông nhận xét, bối cảnh của Việt Nam hiện tại và Pháp những năm sau Thế chiến thứ II có nhiều điểm tương đồng.

TS Frédéric Martel cũng cho rằng, để phát huy sức mạnh mềm văn hóa của một quốc gia thì các thành tố tham gia đều cần nhận thức rõ vai trò của mình. Với Việt Nam, trong quá trình hình thành các trào lưu và sản phẩm văn hóa, đội ngũ nghệ sĩ, tổ chức thực hiện cần tận dụng những giá trị văn hóa truyền thống độc đáo để tạo nên sản phẩm văn hóa hấp dẫn, lan tỏa, tạo ảnh hưởng trên thế giới. "Nhà nước và các cấp quản lý, bằng các công cụ chính sách cần làm tốt vai trò điều tiết và hỗ trợ để làm đa dạng hóa các thực thể của nền văn hóa. Có những nghệ thuật hàn lâm như múa, opera, thư viện, bảo tàng... nếu nhà nước không hỗ trợ thì rất khó tồn tại. Các tổ chức, cá nhân cần hiểu rõ và nắm bắt được những tiềm ẩn, nguy cơ trên mạng xã hội để bảo mật an toàn thông tin khi cần thiết...", ông Martel nhấn mạnh.

Chuyên gia Pháp cũng lưu ý, văn hóa cần được bảo hộ để chống lại các tác hại của quy luật kinh tế thị trường. Ông từng tới Trung Quốc, Hàn Quốc… và có dịp nghe các vị lãnh đạo, nhà làm chính sách của họ kể chuyện, ông nhận ra quốc gia nào cũng phải đối mặt với những vấn đề giống nhau trong bối cảnh toàn cầu hóa, đó là sự xâm lăng về văn hóa. ■

Sắp xếp 5 tổ chức chính trị, xã hội, 30 tổ chức hội quần chúng về trực thuộc MTTQ Việt Nam

● Thống nhất số lượng đơn vị hành chính cấp tỉnh sau sáp nhập là 34 tỉnh, thành phố

Thực hiện Chương trình làm việc toàn khóa, Hội nghị lần thứ 11 BCH Trung ương Đảng khóa XIII họp từ ngày 10.4 đến ngày 12.4.2025 tại Thủ đô Hà Nội. Hội nghị đã thảo luận, cho ý kiến về 2 nhóm vấn đề.

Phiên bế mạc Hội nghị lần thứ 11 BCH Trung ương Đảng **Ảnh: NHẬT BẮC**

Hội nghị lần thứ 11 BCH Trung ương Đảng khóa XIII cho ý kiến (bằng văn bản) về một số nội dung quan trọng khác. Tổng Bí thư Tô Lâm chủ trì và có bài phát biểu quan trọng khai mạc, bế mạc Hội nghị...

Thông báo Hội nghị lần thứ 11 cho biết, BCH Trung ương cơ bản thống nhất dự thảo Phương hướng công tác nhân sự BCH Trung ương Đảng khóa XIV. BCH Trung ương cho ý kiến về giới thiệu nhân sự bổ sung quy hoạch BCH Trung ương Đảng khóa XIV để Bộ Chính trị xem xét, quyết định quy hoạch BCH Trung ương Đảng nhiệm kỳ 2026-2031 theo thẩm quyền... Về tiếp tục sắp xếp, tinh gọn các cơ quan hệ thống chính trị, sắp xếp đơn vị hành chính và tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp, Thông báo Hội nghị lần thứ 11 cho biết: BCH Trung ương cơ bản thống nhất với các nội dung đề xuất của Bộ Chính trị và Đề án về phương án sáp nhập đơn vị hành chính cấp tỉnh, không tổ chức cấp huyện, sáp nhập cấp xã và xây dựng mô hình tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp; sắp xếp các tổ chức chính trị - xã hội, các hội quần chúng được Đảng và Nhà nước giao nhiệm vụ vào Mặt trận Tổ quốc Việt Nam; sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy TAND, VKSND; xây dựng hệ thống tổ chức đảng ở địa phương; chủ trương sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013.

BCH Trung ương thống nhất thông qua một số nội dung cụ thể tiếp tục thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp để hoàn thiện và nâng cao hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả hoạt động tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị như sau: Về tổ chức bộ máy chính quyền địa phương 2 cấp: Thống nhất chủ trương tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp: Cấp tỉnh (tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương), cấp xã (xã, phường, đặc khu trực thuộc tỉnh, thành phố); kết thúc hoạt động của đơn vị hành chính cấp huyện từ ngày 1.7.2025 sau khi Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013 và Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2025 (sửa đổi) có hiệu lực thi hành. Thống nhất số lượng đơn vị hành chính cấp tỉnh sau sáp nhập là 34 tỉnh, thành phố. Thống nhất sáp nhập đơn vị hành chính cấp xã bảo đảm cả nước giảm khoảng 60-70% số lượng đơn vị hành chính cấp xã so với hiện nay.

Về tổ chức Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị, xã hội, hội quần chúng do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ: Thống nhất chủ trương sắp xếp 5 tổ chức chính trị - xã hội, 30 tổ chức hội quần chúng do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ và các hội quần chúng khác về trực thuộc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, do Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam chủ trì hiệp thương, phối hợp thống nhất hành động. Việc sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy cơ quan Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội, các hội quần chúng do Đảng và Nhà nước giao nhiệm vụ phải bảo đảm hướng về cơ sở, bám sát địa bàn, chăm lo quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân và đoàn viên, hội viên của tổ chức mình. Thống nhất chủ trương kết thúc hoạt động của công đoàn viên chức, công đoàn lực lượng vũ trang; giảm mức đóng góp công đoàn phí của đoàn viên công đoàn...

BCH Trung ương thống nhất chủ trương sửa đổi, bổ sung Hiến pháp, pháp luật của Nhà nước liên quan đến các quy định về Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội; các quy định về chính quyền địa phương phục vụ việc sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị; bảo đảm hoàn thành trước ngày 30.6.2025, có hiệu lực từ ngày 1.7.2025; quy định thời gian chuyển tiếp để bảo đảm hoạt động thông suốt, không gián đoạn, phù hợp với lộ trình dự kiến sắp xếp, sáp nhập...

BCH Trung ương thực hiện một số nội dung về công tác cán bộ, gồm: Đồng ý để đồng chí Nguyễn Văn Hiếu thôi giữ chức Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng khóa XIII. Thi hành kỷ luật bằng hình thức cách chức tất cả các chức vụ trong Đảng đối với đồng chí Trương Hòa Bình, nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Phó Bí thư Ban cán sự đảng Chính phủ, nguyên Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ...

Thông báo Hội nghị lần thứ 11 cũng cho biết: BCH Trung ương Đảng kêu gọi toàn Đảng, toàn dân, toàn quân tiếp tục đoàn kết, thống nhất, nỗ lực phấn đấu vượt qua khó khăn, thách thức, thực hiện thắng lợi nhiệm vụ sắp xếp đơn vị hành chính, tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị theo tinh thần Nghị quyết số 18-NQ/TW của BCH Trung ương Đảng khóa XII, mục tiêu tăng trưởng GDP đạt từ 8% trở lên và các mục tiêu phát triển kinh tế, xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, đối ngoại năm 2025, tổ chức thành công đại hội đảng bộ các cấp nhiệm kỳ 2025 - 2030 tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng.

P.V (tổng hợp)

Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ cho ý kiến về sửa đổi Hiến pháp

Văn phòng Quốc hội cho biết, theo dự kiến, Phiên họp thứ 44 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội được tổ chức thành 2 đợt, đợt 1 là 3,5 ngày, từ ngày 14- 17.4; đợt 2 là 5,5 ngày, từ ngày 22 đến sáng ngày 28.4 tại phòng họp Tân Trào, Nhà Quốc hội. Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn phát biểu khai mạc và cùng các Phó Chủ tịch Quốc hội thay phiên điều hành nội dung Phiên họp.

Tại Phiên họp này, Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ cho ý kiến về hồ sơ đề nghị: Sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013; thành lập Ủy ban dự thảo sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013; lấy ý kiến nhân dân về dự thảo sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013. Bên cạnh đó, Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ cho ý kiến về các dự án: Luật Năng lượng nguyên tử (sửa đổi); Luật Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo; Luật Dẫn độ; Luật Chuyển giao người đang chấp hành án phạt tù; Luật Tương trợ tư pháp về dân sự; Luật Tương trợ tư pháp về hình sự…

Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến về: Dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ em mẫu giáo từ 3 đến 5 tuổi; dự thảo Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị quyết số 71/2022/QH15 ngày 15.11.2022 của Quốc hội ban hành Nội quy kỳ họp Quốc hội; dự thảo Nghị định của Chính phủ quy định chi tiết khoản 2 Điều 157 của Luật Đất đai (bao gồm cả nội dung giảm tiền thuê đất năm 2025); dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển nhà ở xã hội; dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về giảm thuế giá trị gia tăng cho 6 tháng cuối năm 2025 và cả năm 2026…

Ủy ban Thường vụ Quốc hội cũng cho ý kiến về: Dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về miễn học phí cho học sinh mầm non, phổ thông công lập từ năm học 2025-2026; dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về đào tạo các ngành, nghề chuyên môn đặc thù trong lĩnh vực nghệ thuật; dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho các dự án (theo đề xuất của Ban Chỉ đạo 1568); dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về cơ chế, chính sách đặc thù để tháo gỡ vướng mắc một số dự án đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng giao thông theo hình thức hợp đồng BOT và cho ý kiến về việc giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật Quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp…

Ủy ban Thường vụ Quốc hội cũng sẽ xem xét, thông qua nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp đơn vị hành chính (thay thế Nghị quyết số 35/2023/UBTVQH15 về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2030).

T.SƯƠNG

QUY TẮC ỨNG XỬ NGHỀ NGHIỆP CỦA NGƯỜI LÀM CÔNG TÁC DI SẢN VĂN HÓA:

Ngăn ngừa các hành vi tiêu cực, làm biến dạng di sản

● HÀ AN

Người làm công tác bảo tàng không được lợi dụng việc thực hiện nhiệm vụ sưu tầm hiện vật để mua, tư vấn cho tổ chức, cá nhân khác mua, bán hiện vật thuộc đối tượng sưu tầm của bảo tàng công lập hoặc tiết lộ thông tin liên quan đến việc mua, bán hiện vật khi chưa được sự đồng ý bằng văn bản của người có thẩm quyền.

Trên đây là một trong số Quy tắc ứng xử nghề nghiệp của người làm công tác di sản văn hóa vừa được Bộ VHTTDL ban hành theo Quyết định số 1000/QĐ-BVHTTDL.

Quy tắc nhằm xác định các chuẩn mực trong hành vi ứng xử, thống nhất nhận thức, hành động của người làm công tác di sản văn hóa

Nhiều quy định chặt chẽ

Đáng chú ý, Điều 4 của Quy tắc ứng xử trong hoạt động nghề nghiệp quy định rõ các quy tắc đối với người công tác trong lĩnh vực bảo tàng; lĩnh vực di tích; lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể; lĩnh vực di sản tư liệu và thông tin.

Theo đó, quy tắc đối với người làm công tác trong lĩnh vực bảo tàng phải tuân thủ quy định của pháp luật về di sản văn hóa, quy định khác của pháp luật có liên quan và các quy định, quy chế nội bộ của từng bảo tàng; Hiểu và tôn trọng giá trị của di sản văn hóa; Có thái độ chuyên nghiệp, lịch sự, tôn trọng, chu đáo; Bảo đảm thông tin cung cấp cho khách tham quan chính xác và trung thực; Bảo đảm việc bảo quản các hiện vật, sưu tập hiện vật; Có trách nhiệm giữ bí mật thông tin liên quan đến hiện vật, sưu tập hiện vật khi được giao quản lý theo quy định; không được phép công bố hoặc chuyển cho bất kỳ một tổ chức hoặc cá nhân khác mà không được sự cho phép của người có thẩm quyền…

Không phân biệt đối xử về giới tính, dân tộc, chủng tộc, tôn giáo, quốc tịch, địa vị xã hội, khả năng tài chính, tuổi tác giữa đồng nghiệp trong bảo tàng hoặc với khách tham quan bảo tàng; Không lợi dụng hoạt động chuyên môn của bảo tàng để gây mất đoàn kết giữa các dân tộc, cộng đồng liên quan; Không được môi giới, tham gia trực tiếp hoặc gián tiếp vào việc buôn bán, vận chuyển, hỗ trợ vận chuyển trái phép các di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia và di sản thiên nhiên. Người làm công tác bảo tàng không được mua bán, sưu tầm, kinh doanh, trao đổi di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia, di sản tư liệu có nguồn gốc bất hợp pháp; Không lợi dụng việc thực hiện nhiệm vụ sưu tầm hiện vật để mua, tư vấn cho tổ chức, cá nhân khác mua, bán hiện vật thuộc đối tượng sưu tầm của bảo tàng công lập hoặc tiết lộ thông tin liên quan đến việc mua, bán hiện vật khi chưa được sự đồng ý bằng văn bản của người có thẩm quyền. Không vi phạm các lợi ích của bảo tàng trong các hoạt động chuyên môn cá nhân; không được lợi dụng hoạt động của bảo tàng để thu lợi cho cá nhân hoặc lợi dụng nghề nghiệp tại bảo tàng để hỗ trợ bạn bè, người thân trục lợi cá nhân; Không được nhận quà tặng, các khoản cho vay hay các lợi ích cá nhân khác liên quan đến công việc trong bảo tàng…

Đối với người công tác trong lĩnh vực di tích: Luôn có ý thức, trách nhiệm thực hiện các biện pháp nhằm bảo vệ di tích; Đảm bảo nghiên cứu chính xác, khoa học, cẩn thận, kỹ lưỡng các quyết định liên quan đến hoạt động quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích; Không lợi dụng danh nghĩa, chức vụ, quyền hạn để mưu cầu lợi ích cá nhân trong các hoạt động liên quan đến quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích; Không được thực hiện việc bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử, văn hóa và danh lam thắng cảnh khi chưa có ý kiến chấp thuận của cơ quan có thẩm quyền; Không được tự ý đào bới, tìm kiếm di vật, cổ vật trong khu vực bảo vệ di tích và địa điểm thuộc quy hoạch khảo cổ.

Đối với người công tác trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể: Bảo đảm thực hiện đúng các quy định, nguyên tắc trong quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể; Chính sách, quy định có tác động đến di sản văn hóa phi vật thể cần được trao đổi, thảo luận và thống nhất đảm bảo sự hiểu biết, nhận thức đầy đủ của chủ thể di sản; Không lợi dụng hoạt động bảo vệ, phát huy di sản văn hóa phi vật thể để đi ngược lại quyền sáng tạo văn hóa, thực hành văn hóa và hưởng thụ văn hóa của cộng đồng chủ thể di sản. Đối với lĩnh vực di sản tư liệu và thông tin: Bảo đảm không làm biến đổi và giữ gìn tối đa thông tin gốc trong công tác phục chế, bảo quản; Tôn trọng, tuân thủ các thỏa thuận đối với các cá nhân, tổ chức, cộng đồng; Có tinh thần trách nhiệm, chuyên nghiệp, cẩn thận, trung thực để bảo vệ và quản lý di sản.

Quy tắc ứng xử nghề nghiệp của người làm công tác di sản văn hóa gồm 3 chương, 10 điều. Đối tượng áp dụng là cán bộ, công chức, viên chức, người lao động làm công tác quản lý, bảo vệ và phát huy di sản văn hóa trên phạm vi cả nước. Ngoài Quy tắc ứng xử trong hoạt động nghề nghiệp là Quy tắc ứng xử đối với đồng nghiệp; Quy tắc ứng xử đối với tổ chức, cá nhân tham gia nghiên cứu, tham quan di sản văn hóa; Quy tắc ứng xử trên báo chí, truyền thông, không gian mạng và Quy tắc ứng xử khi tham gia các hoạt động xã hội khác.

Có trách nhiệm bảo vệ và phát huy giá trị của di sản; Không được xâm phạm tới sự toàn vẹn, tính xác thực của di sản; Không được vì lợi ích cá nhân mà đặt sự tồn tại lâu dài của di sản tư liệu trước các mối đe dọa nguy hiểm; Không được xâm nhập cơ sở dữ liệu quốc gia về di sản văn hóa trái phép; sử dụng, khai thác dữ liệu trái các quy định của pháp luật.

Góp phần gìn giữ di sản

Theo bà Lê Thị Thu Hiền, Cục trưởng Cục Di sản văn hóa (Bộ VHTTDL), mục đích của việc ban hành Quy tắc nhằm xác định các chuẩn mực trong hành vi ứng xử, thống nhất nhận thức, hành động của người làm công tác di sản văn hóa, ngăn ngừa hiệu quả các hành vi tiêu cực, làm biến dạng, sai lệch và có nguy cơ mai một, hủy hoại di sản trong hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa.

Bên cạnh đó, góp phần khẳng định vai trò, trách nhiệm của người làm công tác di sản văn hóa, xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước. Đánh giá cao việc Bộ VHTTDL ban hành Quy tắc ứng xử nghề nghiệp của người làm công tác di sản văn hóa, ThS Phạm Thị Hoàng My, người có gần 20 năm kinh nghiệm làm công tác bảo tàng, di tích cho rằng, Quy tắc đề cao trách nhiệm công dân, trách nhiệm của người làm công tác di sản văn hóa, tôn trọng sự đa dạng của di sản văn hóa, không làm tổn hại đến di tích di sản, và uy tín của tập thể, danh dự, nhân phẩm của du khách, đồng nghiệp…

Bên cạnh đó, Quy tắc cũng khích lệ những người làm công tác di sản không ngừng học tập, rèn luyện nâng cao nhận thức chính trị và trình độ chuyên môn, kỹ năng nghiệp vụ. Nêu cao tinh thần trách nhiệm đối với công việc; có ý thức đấu tranh với hành vi sai trái, tiêu cực; thực hành tiết kiệm, chống tham ô, lãng phí; đề cao quy tắc đạo đức nghề nghiệp; chống lại việc buôn bán trái phép di sản văn hóa hoặc các hành động phi đạo đức trong lĩnh vực di sản văn hóa… ■

Danh sách người bị nhiễm HIV lan truyền trên mạng xã hội là sai sự thật

Ông Cao Sỹ Phượng, Giám đốc Trung tâm Y tế huyện Tuyên Hóa (Quảng Bình) vừa cho biết, thông tin về danh sách những người nhiễm HIV tại một số địa phương trên địa bàn huyện lan truyền trên mạng xã hội là sai sự thật. Theo ông Cao Sỹ Phượng, đơn vị đã tiến hành kiểm tra, xác minh danh sách lan truyền trên mạng xã hội này và khẳng định đây là thông tin hoàn toàn không có giá trị pháp lý. "Danh sách" này chỉ trôi nổi trên mạng xã hội, không phải do Trung tâm y tế huyện hay các Trạm y tế xã phát hành. Bên cạnh đó, "danh sách" này cũng không có chữ ký, con dấu của bất kỳ cơ quan chức năng nào.

Trước đó, vào ngày 7.4, một "Danh sách bệnh nhân HIV mới phát hiện" được cho là những người dân địa phương tại huyện Tuyên Hóa đã lan truyền trên các hội nhóm Facebook, gây xôn xao dư luận. Nhiều người dùng mạng xã hội đã bày tỏ sự hoang mang, lo lắng trước danh sách này; không ít người dân băn khoăn về tính chính xác của danh sách này khi không có con dấu của bất kỳ cơ quan chức năng nào xác nhận. Trước đó, vào ngày 20.3, Phòng An ninh chính trị nội bộ, Công an tỉnh Quảng Bình đã ra Quyết định xử phạt vi phạm hành chính 5 triệu đồng đối với P.V.T (sinh năm 1989, trú tại huyện Bố Trạch, Quảng Bình) về hành vi sử dụng tài khoản Facebook cá nhân đăng tải bài viết có nội dung "Virus lạ", sai sự thật, bịa đặt, gây hoang mang dư luận.

Lực lượng chức năng tỉnh Quảng Bình đề nghị người dân cần cảnh giác, không chia sẻ, phát tán thông tin chưa được kiểm chứng, tránh gây hoang mang trong cộng đồng dư luận. **B.H**

Làm rõ quy mô, kết cấu để phục hồi Đại Cung Môn

● **Bài, ảnh: SƠN THÙY**

Bảo tàng Lịch sử quốc gia và Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế đang tiến hành khai quật khảo cổ tại di tích Đại Cung Môn (Đại Nội Huế). Qua đó có thêm các thông tin khoa học về quy mô và kết cấu để tiến hành phục hồi di tích này.

Hiện trường khai quật khảo cổ tại di tích Đại Cung Môn (phía trước là di tích điện Thái Hòa)

Cán bộ Bảo tàng Lịch sử quốc gia thực hiện công việc tại hiện trường khai quật khảo cổ

Đại Cung Môn là cửa chính của Tử Cấm Thành, được xây dựng từ thời vua Minh Mạng. Đại Cung Môn nằm trên trục thần đạo của Kinh thành Huế, phía Nam là điện Thái Hòa, phía Bắc là sân bái mạng rồi đến điện Cần Chánh. Công trình này bị phá hủy vào năm 1947, chỉ còn lại phần nền móng.

Bộ VHTTDL đã cho phép Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế và Bảo tàng Lịch sử quốc gia khai quật khảo cổ tại di tích Đại Cung Môn với diện tích 60m². Theo ghi nhận tại hiện trường ngày 10.4, trên khu vực nền Đại Cung Môn hiện tại (với diện tích khoảng 23mx12m), đơn vị chuyên môn đã mở nhiều hố khai quật ở các góc khác nhau, có các hố sâu hơn 1m - 1,2m. Công tác khảo sát địa tầng, thu thập các hiện vật, dấu tích tại khu vực khảo cổ đang được tiến hành. Dự kiến một tuần nữa, sẽ hoàn thành các công việc của khảo cổ tại hiện trường.

Ông Nguyễn Ngọc Chất, Phó phòng Nghiên cứu sưu tầm, Bảo tàng Lịch sử quốc gia cho biết, số hố đào nhiều hơn kế hoạch ban đầu do phụ thuộc vào tình hình thực tế. Tuy nhiên về cơ bản diện tích khai quật khảo cổ cũng khoảng 60m². Có một số hố diện tích rộng hơn là hố đào thăm dò. Việc đào thăm dò này để có thêm những thông tin khoa học về quy mô, kết cấu của công trình Đại Cung Môn xưa, nhằm phục vụ công tác trùng tu, tôn tạo. Có những chỗ bị phá, những vị trí mà trước đây chưa trù liệu thì cần phải đào thăm dò lại, như ở vị trí góc Đông Nam (hiện không còn), hay góc Đông Bắc của công trình di tích… "Hiện vật thu giữ được trong đợt khai quật khảo cổ tại di tích Đại Cung Môn không nhiều, do ở đây từng bị xáo trộn, đặc biệt sau năm 1947 công trình bị phá hủy nhiều. Dự kiến đến ngày 17.4, công tác khảo cổ tại Đại Cung Môn sẽ hoàn tất", ông Nguyễn Ngọc Chất thông tin.

Đại Cung Môn là công trình mang nhiều giá trị văn hóa, lịch sử, nghệ thuật đối với khu vực Tử Cấm Thành nói riêng và Quần thể di tích Cố đô Huế nói chung. Đại Cung Môn có 5 gian, trổ 3 cửa, trong đó cửa chính giữa dành cho vua. Công trình này được thi công cực kỳ tinh xảo, mặt trước (hướng ra điện Thái Hòa) được làm hoàn toàn bằng gỗ, sơn son thếp vàng, các ô hộc trang trí các đề tài cổ điển xen lẫn với thơ văn. Mặt sau của Đại Cung Môn có hai cánh hành lang lợp ngói thanh lưu ly, kết nối với nhà Tả Vu và Hữu Vu. Cuối năm 2024, HĐND tỉnh Thừa Thiên Huế (nay là thành phố Huế) đã có Nghị quyết số 91 thông qua chủ trương đầu tư dự án "Phục hồi di tích Đại Cung Môn". Dự án sẽ triển khai trong vòng 4 năm, với kinh phí gần 65 tỉ đồng từ ngân sách địa phương.

Việc thực hiện tu bổ, phục hồi công trình có vai trò quan trọng và ý nghĩa lớn trong quá trình phục hồi đầy đủ diện mạo kiến trúc khu di tích Đại Nội Huế. Đồng thời, góp phần phát huy giá trị di sản hiệu quả và khai thác dịch vụ du lịch, học tập và nghiên cứu. Ông Hoàng Việt Trung, Giám đốc Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế cho biết, hiện nay đơn vị đang thực hiện các thủ tục theo quy định để triển khai dự án phục hồi Đại Cung Môn. Phấn đấu cố gắng năm 2025 này sẽ khởi động dự án.

Theo chủ trương đã được phê duyệt, dự án sẽ tập trung các hạng mục như tu bổ phục hồi phần nền móng công trình bằng gạch vồ, chân tảng cột đá thanh; chống ẩm và chống mối nền, lắp đặt hệ thống chống mối, phục hồi nền; bậc cấp lát đá thanh; tường xây gạch vồ trát vữa tam hợp, bả màu truyền thống.

Phục hồi phần chính của Đại Cung Môn với kết cấu bộ khung gỗ, mái, vách ván, liên ba đố bản, cửa bằng gỗ nhóm II. Các cấu kiện được chạm khắc hoa văn, sơn son thếp vàng; các cấu kiện gỗ được bảo quản chống ẩm và chống mối gỗ. Mái lợp ngói âm ống Hoàng lưu ly, phục hồi bờ mái, đầu hồi ô hộc khảm sành sứ các hoa văn trang trí và phục chế pháp lam, đỉnh bờ nóc bờ quyết gắn các con giống bằng pháp lam. Phần tiếp giáp với hai mái của hành lang hai bên được xử lý chống thấm; đòn tay, rui và ngói lợp của hai hành lang tu bổ phục hồi để đấu nối vào tường đầu hồi của Đại Cung Môn.

Đồng thời, dự án cũng sẽ tu bổ, phục hồi sân trước, sân sau, hệ thống lan can và bình phong sau Đại Cung Môn; cũng như tôn tạo hệ thống điện chiếu sáng công trình và chiếu sáng nghệ thuật nội thất và ngoại thất… ■

Sau không khí lạnh, miền Bắc đón nắng nóng đầu mùa từ 17.4

Dự báo từ ngày 17.4, khu vực Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ có khả năng xảy ra nắng nóng cục bộ, từ ngày 18.4 có khả năng xảy ra nắng nóng diện rộng. Theo Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn Quốc gia, sáng 13.4, không khí lạnh đã ảnh hưởng đến các tỉnh ở phía Bắc khu vực Bắc Trung Bộ. Dự báo trong 24-48 giờ tới, không khí lạnh sẽ tiếp tục ảnh hưởng đến các nơi khác ở Trung Trung Bộ.

Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ trời lạnh, vùng núi Bắc Bộ có nơi trời rét; từ đêm 13-14.4, đêm và sáng trời rét. Nhiệt độ thấp nhất trong đợt không khí lạnh này ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ phổ biến từ 16-19 độ C, vùng núi cao Bắc Bộ có nơi dưới 13 độ C. Do ảnh hưởng của không khí lạnh nên ngày 13.4 ở khu vực từ Quảng Trị đến Quảng Ngãi có mưa rào rải rác và có nơi có dông. Trong mưa dông có khả năng xảy ra lốc, sét, mưa đá và gió giật mạnh. Cơ quan khí tượng thủy văn cho biết, sau đợt không khí lạnh này, từ 15.4, khu vực Bắc Bộ, Bắc và Trung Trung Bộ trưa chiều trời nắng; từ 17.4 có khả năng xảy ra nắng nóng cục bộ; từ 18.4 có khả năng xảy ra nắng nóng diện rộng. Nhiệt độ cao nhất trong đợt nắng nóng đầu mùa có thể lên tới 36 độ C.

Ông Nguyễn Đức Hòa, Phó Trưởng phòng Dự báo Khí hậu, Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn Quốc gia nhận định, các đợt nắng nóng trong năm nay sẽ xuất hiện vào thời điểm xấp xỉ trung bình nhiều năm. Cụ thể, khu vực phía Tây Bắc Bộ và một số nơi ở Bắc Trung Bộ có khả năng ghi nhận nắng nóng diện rộng vào khoảng nửa cuối tháng 4. Từ tháng 5, nắng nóng có khả năng gia tăng trên toàn khu vực Bắc Bộ và Trung Bộ, có thể kéo dài đến tháng 9. "Hiện nay đang là giai đoạn chuyển mùa ở hầu khắp các khu vực trên cả nước. Bắc Bộ và Trung Bộ bắt đầu xuất hiện những cơn mưa lớn, xen kẽ là những đợt nắng nóng của mùa hè, Nam Bộ bước vào mùa mưa. Trong giai đoạn giao mùa, dễ xảy ra các hiện tượng thời tiết nguy hiểm như giông, lốc, sét, mưa đá. Người dân cần chú ý theo dõi các bản tin dự báo thời tiết để chủ động phòng, tránh", ông Hòa lưu ý. **B.N**

Bộ GD&ĐT cảnh báo chương trình học bổng tiếng Anh giả mạo

Ngày 13.4, Bộ GD&ĐT đưa ra cảnh báo về việc giả mạo thông báo của Bộ này về chương trình học bổng tiếng Anh. Theo Bộ GD&ĐT, những ngày qua, trên mạng xã hội xuất hiện nhiều thông báo liên quan đến các chương trình học bổng tiếng Anh được cho là "thông báo của Bộ GD", "Bộ GD triển khai"... Bộ GD&ĐT khẳng định các thông tin này là hoàn toàn giả mạo. Đồng thời, khẳng định Bộ không triển khai, không phối hợp tổ chức các chương trình, hoạt động này. Để có thông tin chính thống, người dân vui lòng truy cập các kênh thông tin của Bộ GD&ĐT.

Cụ thể, mạng xã hội xuất hiện nhiều thông báo về việc Bộ GD&ĐT triển khai chương trình quỹ học bổng tiếng Anh, hỗ trợ học phí các khóa IELTS, giao tiếp, TOEIC; thông báo về việc Bộ GD&ĐT kết hợp cùng Quỹ học bổng E-Prize cho ra mắt chương trình tài trợ 80% học phí khi đăng ký khóa học IELTS… Ngoài ra, mạng xã hội còn có thông báo về việc hưởng ứng đề án của Chính phủ từng bước đưa tiếng Anh trở thành ngôn ngữ thứ hai trong trường học, Bộ GD&ĐT cùng Quỹ tài trợ triển khai chương trình học bổng tiếng Anh... Bộ GD&ĐT khẳng định các thông tin này là hoàn toàn giả mạo và không triển khai, không phối hợp tổ chức các chương trình, hoạt động như trên. **V.D**

Hút khách bằng Hộ chiếu ẩm thực

Bài, ảnh: TẠ DŨNG - NGUYÊN ĐỨC

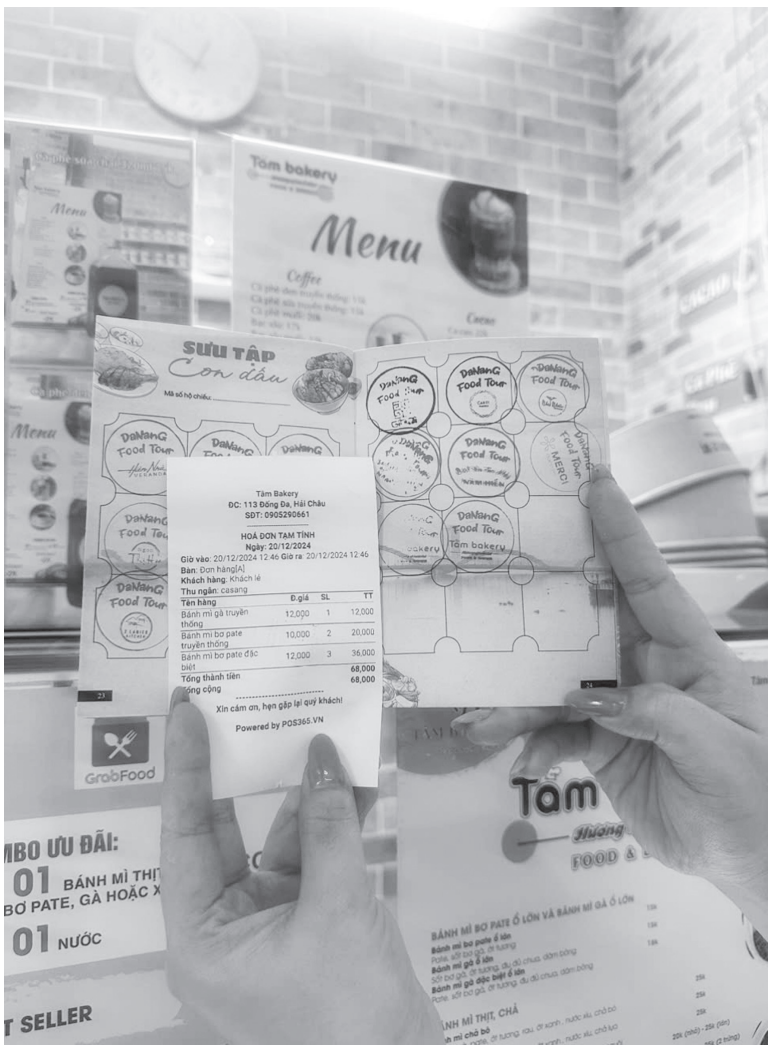
Nếu lễ Giáng sinh 2024 được xem là mốc khởi đầu cho dự án "sáng tạo" của du lịch Đà Nẵng (mô hình Hộ chiếu ẩm thực dành cho du khách), thì kỳ nghỉ lễ 30.4 sắp tới chính là cơ hội tiếp theo để chứng minh giá trị của ý tưởng này. Đà Nẵng đang thúc đẩy thương hiệu du lịch địa phương thông qua những hoạt động đầu tư thiết thực, trong đó có mô hình Hộ chiếu ẩm thực.

Bà Trương Thị Hồng Hạnh, Giám đốc Sở Du lịch Đà Nẵng, chia sẻ rằng, việc xây dựng mô hình Hộ chiếu ẩm thực là ý tưởng phát triển dịch vụ đến từ tập thể cán bộ của Sở, nhằm đáp ứng yêu cầu tạo ra những giá trị mới, hấp dẫn hơn cho du lịch thành phố.

Từ mùa đông 2024 đến Tết Nguyên đán Ất Tỵ 2025, Đà Nẵng đã phát động chiến dịch truyền thông và quảng bá quy mô lớn về các giá trị ẩm thực bản địa cùng những dịch vụ liên quan. Trên cơ sở hợp tác với các doanh nghiệp và tổ chức địa phương, Sở Du lịch Đà Nẵng đã cho ra đời một hình thức mới với kỳ vọng thu hút không chỉ du khách mà cả người dân địa phương cùng quan tâm, gìn giữ và phát triển văn hóa ẩm thực.

Du khách đến Đà Nẵng trong thời gian từ dịp Giáng sinh đến Tết Nguyên đán sẽ nhận được một mẫu Hộ chiếu ẩm thực tại sân bay, bến cảng... để đăng ký tham gia hành trình khám phá các địa điểm ẩm thực chất lượng trên địa bàn thành phố. Những địa chỉ này đã được Sở Du lịch khảo sát và lựa chọn kỹ lưỡng dựa trên các tiêu chí như chất lượng món ăn, dịch vụ chu đáo, giá cả hợp lý... tạo nên danh sách "thành viên" Hộ chiếu. Du khách và người dân chỉ cần theo danh sách này để đến những địa chỉ ẩm thực đã được công nhận, đảm bảo trải nghiệm tại các điểm đến chất lượng, hấp dẫn. Đây là một hình thức quảng bá hiệu quả cho các nhà hàng, quán ăn, đồng thời là cơ hội tiếp thị cho ẩm thực địa phương.

Không dừng lại ở đó, Sở Du lịch Đà Nẵng còn vận động các địa điểm tham gia hỗ trợ đóng dấu vào Hộ chiếu ẩm thực của du khách như một minh chứng xác thực. Khi đã có những con dấu thực tế, du khách chỉ cần thông báo lại cho Sở Du lịch thông qua các đầu mối như trung tâm xúc tiến du lịch, website, ứng dụng di động, hoặc ngay tại sân bay lúc rời đi.

Mô hình Hộ chiếu ẩm thực đã mang lại những tín hiệu tích cực cho du lịch Đà Nẵng

Số lượng con dấu thu thập được sẽ tương ứng với hệ số điểm nhất định, để đổi lấy các phần quà tri ân hấp dẫn từ ngành du lịch Đà Nẵng. Điểm số cao nhất trong danh mục Hộ chiếu ẩm thực sẽ được nhận các phần quà đặc biệt như lưu trú miễn phí tại khách sạn 5 sao, hoặc một bữa tiệc thịnh soạn tại nhà hàng tiêu chuẩn cao. Có đến hàng ngàn món quà hấp dẫn được bố trí theo mô hình Hộ chiếu này, với sự tham gia tích cực của các doanh nghiệp du lịch.

Bà Trương Thị Hồng Hạnh cho biết, sau đợt phát động cao điểm đầu tiên với hàng vạn Hộ chiếu ẩm thực được phát ra, ngành du lịch Đà Nẵng đã nhận được rất nhiều phản hồi tích cực, những lời cảm ơn và cam kết quay lại từ đông đảo du khách. Quan trọng hơn, hình ảnh của điểm đến Đà Nẵng đã bừng sáng rõ nét, thể hiện qua lượng du khách ngày một tăng, đặc biệt là mức chi tiêu cho các hoạt động vui chơi, ẩm thực, giải trí tại Đà Nẵng cũng tăng nhanh chóng.

Hướng đến kỳ nghỉ lễ 30.4 sắp tới, ngành du lịch Đà Nẵng đang tiếp tục triển khai một loạt chương trình kích cầu, tri ân du khách với mong muốn đem lại trải nghiệm thoải mái và đáng nhớ nhất. Nổi bật trong số đó là chương trình "Tận hưởng cùng Đà Nẵng", được xúc tiến trong suốt năm 2025. Mô hình Hộ chiếu ẩm thực cũng sẽ được mở rộng với quy mô lớn hơn, thêm nhiều địa điểm và điểm đến chất lượng hơn tham gia.

Ông Tán Văn Vương, Phó Giám đốc Sở Du lịch Đà Nẵng chia sẻ, sau hơn 6 tháng thử nghiệm, ngành du lịch thành phố hiện đã có một "danh sách dài hơn" các địa chỉ ẩm thực mong muốn tham gia chương trình. Hiệu ứng tích cực từ mô hình "ăn thả ga - mang quà về nhà" đã được chính du khách lan tỏa, khiến nhiều nhà hàng và quán ăn địa phương tích cực cải thiện chất lượng, đầu tư dịch vụ và hướng đến nhu cầu thực sự của du khách.

Không chỉ dừng lại ở đó, nhiều chủ đầu tư dự án ẩm thực còn chủ động sáng tạo thêm các phần quà độc đáo để làm điểm nhấn cho địa điểm của mình, giúp du khách bất ngờ và thích thú hơn. Do đó, quà tặng từ Hộ chiếu ẩm thực không chỉ nằm trong danh mục có sẵn mà còn ngày càng phong phú, đa dạng và đầy sáng tạo.

Từ góc nhìn này, ông Tán Văn Vương khẳng định: "Một hành trình mới, quy mô lớn hơn và mang tính trách nhiệm hơn của ngành du lịch Đà Nẵng đang được mở ra và từng bước hoàn thiện. Đó là hệ thống các tiêu chí và tiêu chuẩn cần thiết để hình thành "danh sách" điểm đến an toàn, thân thiện và chất lượng. Đó cũng là chương trình vận động mở rộng, nâng cao chất lượng các đơn vị tham gia vào Hộ chiếu ẩm thực, góp phần làm phong phú thêm danh mục điểm đến hấp dẫn tại Đà Nẵng.Và hơn thế nữa, đó là cơ sở để mở rộng và nhân rộng mô hình sáng tạo này không chỉ trong nội thành mà còn ra khắp các khu vực lân cận, thúc đẩy hiệu quả hoạt động du lịch toàn khu vực". ■

Lễ hội Văn hóa ẩm thực Bình Định lần thứ II

UBND tỉnh Bình Định vừa ban hành Kế hoạch về việc chuẩn bị tổ chức Lễ hội Văn hóa ẩm thực lần thứ II, năm 2025. Theo đó, Lễ hội Văn hóa ẩm thực Bình Định lần thứ II, năm 2025 sẽ diễn ra trong 4 ngày (từ ngày 30.4 đến hết ngày 3.5) tại Quảng trường Nguyễn Tất Thành, TP Quy Nhơn. Trong khuôn khổ Lễ hội sẽ diễn ra các hoạt động: Quảng diễn ẩm thực (dự kiến 2 đêm, vào lúc 18h30 ngày 1 - 2.5); giới thiệu ẩm thực và sản phẩm OCOP của Bình Định và các địa phương, đơn vị tham gia Lễ hội (diễn ra từ ngày 30.4 đến hết ngày 3.5); chương trình nghệ thuật, hoạt náo vào các đêm diễn ra Lễ hội (dự kiến 2 đêm 2 - 3.5).

UBND tỉnh Bình Định yêu cầu các hoạt động trong Lễ hội Văn hóa ẩm thực phải tạo được sự lan tỏa và hưởng ứng của người dân và du khách, góp phần kích cầu du lịch và hỗ trợ doanh nghiệp trong các lĩnh vực liên quan. Cùng với đó, huy động và giới thiệu được các đặc sản ẩm thực phong phú, các món ăn ngon đặc trưng, mang đậm bản sắc văn hóa ẩm thực hiện đại khác biệt (truyền thống, đặc trưng vùng miền) để thu hút du khách.

Việc tổ chức các hoạt động tại Lễ hội phải bảo đảm chất lượng về nội dung, hình thức, thiết thực, hiệu quả, tiết kiệm; công tác vệ sinh an toàn thực phẩm, an ninh trật tự phải được thực hiện nghiêm túc, đúng quy định. Các hoạt động tổ chức phải có sự phối hợp chặt chẽ, đồng bộ, thống nhất giữa các Sở, ban, ngành, các cơ quan, đơn vị, địa phương; huy động tối đa các nguồn lực xã hội tham gia các hoạt động.

Theo ông Lâm Hải Giang, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định, mục đích của Lễ hội nhằm giới thiệu, quảng bá hình ảnh Bình Định là điểm đến du lịch, văn hóa, ẩm thực đặc sắc, hấp dẫn tới nhân dân trong nước và du khách quốc tế. Tôn vinh, bảo tồn, gìn giữ và phát huy giá trị tinh hoa văn hóa ẩm thực Bình Định. Tạo cơ hội giao lưu, học hỏi giữa các đơn vị kinh doanh nhà hàng, khách sạn, cơ sở dịch vụ ăn uống, qua đó nâng cao chất lượng phục vụ và hoạt động kinh doanh văn hóa ẩm thực trong tỉnh. Tạo điều kiện giao lưu, học hỏi kinh nghiệm, hiểu thêm đặc trưng thế mạnh, sự tương đồng, khác biệt về du lịch ẩm thực giữa các tỉnh, thành phố trong nước để phục vụ cộng đồng và du khách tốt nhất, phát triển đồng bộ và bền vững.

Tin, ảnh: LINH TÁ

Bánh ít lá gai tỉnh Bình Định là 1 trong 121 món ẩm thực tiêu biểu Việt Nam được Hiệp hội Văn hóa ẩm thực Việt Nam bình chọn

Sống lại những khung dệt thổ cẩm của người Ba Na

● **Bài, ảnh: PHAN HIẾU**

Nghề dệt thổ cẩm của người Ba Na là một phần quan trọng trong di sản văn hóa của cộng đồng người dân tộc thiểu số ở các vùng cao nói chung và tại Bình Định nói riêng. Những sản phẩm thổ cẩm của người Ba Na không chỉ đẹp mắt mà còn chứa đựng những giá trị văn hóa, tinh thần sâu sắc.

Những sản phẩm thổ cẩm của người Ba Na không chỉ đẹp mắt mà còn chứa đựng những giá trị văn hóa, tinh thần sâu sắc

Đến thăm làng Hà Văn Trên, xã Canh Thuận, huyện Vân Canh, chúng tôi có dịp gặp bà Đinh Thị Bung, một trong những thành viên của tổ dệt thổ cẩm ở làng. Ngồi trong căn nhà sàn đơn sơ, bên cạnh khung dệt thổ cẩm, tay nhanh nhẹn điều khiển từng sợi chỉ, bà Bung chia sẻ: "Hiện tại, tại làng có trên 70 người biết dệt, nhưng dệt thường xuyên thì tầm 30 người. Những sản phẩm thổ cẩm không chỉ là vật dụng thiết yếu mà còn là biểu tượng của sự sáng tạo, tài năng và giá trị tinh thần của người dân trong làng".

Theo thời gian, nghề dệt thổ cẩm đã có sự thay đổi đáng kể, đặc biệt về nguyên liệu và quy trình sản xuất. Trước đây, nguyên liệu chủ yếu là bông và sản phẩm thổ cẩm có ba màu chủ đạo là đỏ, đen và trắng. Những màu sắc này có ý nghĩa tượng trưng cho các yếu tố trong tự nhiên, gắn liền với các giá trị văn hóa và tâm linh của người Ba Na. Ngày nay, việc chuyển từ bông sang len đã giúp quá trình dệt thổ cẩm trở nên nhanh chóng và hiệu quả hơn, đồng thời giúp đa dạng hóa màu sắc và hoa văn sản phẩm.

Còn bà Đinh Thị Đươi, làng Hà Ri, xã Vĩnh Hiệp, huyện Vĩnh Thạnh cho hay: "Đối với những nghệ nhân lành nghề, mỗi tháng chỉ làm được 1-2 bộ. Do vậy, tùy vào mức độ hoa văn trên các bộ sản phẩm và thời gian để tạo nên những bộ đồ thổ cẩm độc đáo, nên giá bán cũng khác nhau. Váy thổ cẩm dành cho nữ giá khoảng 3-4 triệu đồng mỗi bộ, áo nam đơn giản thì có giá từ 500.000 đồng đến 1 triệu đồng mỗi bộ. Theo bà Đươi, nếu đầu ra của sản phẩm tốt, thu nhập của người dân từ nghề dệt sẽ được cải thiện. Từ đó, nhiều người sẽ gắn bó với với nghề hơn, làng nghề sẽ được hồi sinh mạnh mẽ. "Nghề này là di sản của cha ông và chúng tôi phải nghĩ ra những hướng đi, hành động cụ thể để duy trì, bảo tồn và phát huy nghề truyền thống", bà Đươi bày tỏ và mong muốn sẵn sàng truyền đạt kiến thức cũng như kỹ năng cho thế hệ trẻ.

Ngồi trong căn nhà sàn đơn sơ, bên cạnh khung dệt, bà Đinh Thị Bung nhanh nhẹn điều khiển từng sợi chỉ để tạo ra một sản phẩm thổ cẩm độc đáo

Trong những năm qua, các làng dệt thổ cẩm của người Ba Na ở các làng dệt Hà Văn Trên, xã Canh Thuận, huyện vân Canh; làng Hà Ri, xã Vĩnh Hiệp, huyện Vĩnh Thạnh; làng dệt xã Vĩnh An, huyện Tây Sơn… đang từng bước khôi phục và phát triển, không chỉ nhằm gìn giữ bản sắc văn hóa mà còn giúp nâng cao thu nhập cho người dân và mở rộng cơ hội phát triển du lịch tại địa phương. Làng dệt thổ cẩm Hà Văn Trên được công nhận nhãn hiệu tập thể "Vải thổ cẩm Hà Văn Trên" vào năm 2020, còn làng nghề dệt thổ cẩm Hà Ri, xã Vĩnh Hiệp, huyện Vĩnh Thạnh vừa được UBND tỉnh Bình Định công nhận làng nghề truyền thống.

Làng nghề dệt thổ cẩm Hà Ri, xã Vĩnh Hiệp, huyện Vĩnh Thạnh vừa được UBND tỉnh Bình Định công nhận làng nghề truyền thống

Ông Lê Minh Thông, Phó chủ tịch UBND huyện Vĩnh Thạnh cho hay: "Huyện đang triển khai nhiều giải pháp hiệu quả để bảo tồn và phát triển các làng nghề truyền thống. Đề án bảo tồn và phát triển các làng nghề hiện đang được thẩm định và trình UBND tỉnh phê duyệt. Điểm đặc biệt của Đề án là nhấn mạnh bảo tồn các giá trị lịch sử của nghề truyền thống và các chính sách đào tạo, tập huấn để nâng cao kỹ năng cho đồng bào dân tộc thiểu số".

Trong khi đó, bà Huỳnh Thị Anh Thảo, Phó Giám đốc Sở VHTTDL Bình Định cho biết: "Thực hiện Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", những năm qua, địa phương đã triển khai nhiều hoạt động thiết thực nhằm bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa đặc sắc của các dân tộc thiểu số như việc tổ chức các lớp đào tạo nghề dệt thổ cẩm, tạo cơ hội cho thế hệ trẻ tham gia, học hỏi và duy trì nghề truyền thống".

Theo bà Thảo, việc mở các câu lạc bộ dệt thổ cẩm và các nhà đa năng không chỉ là nơi hành nghề mà còn là không gian để quảng bá, trưng bày và bán sản phẩm cho khách du lịch. ■

Thái Nguyên đặt mục tiêu thu hút 6 triệu lượt khách

Tỉnh Thái Nguyên vừa ban hành kế hoạch về việc triển khai các hoạt động kích cầu phát triển du lịch trên địa bàn tỉnh trong năm 2025, nhằm hưởng ứng chương trình kích cầu du lịch của Bộ VHTTDL. Theo đó, Thái Nguyên đặt mục tiêu thu hút 6 triệu lượt khách du lịch, trong đó có 250.000 lượt khách quốc tế, với tổng doanh thu từ du lịch dự kiến đạt 3.500 tỉ đồng.

Để đạt mục tiêu này, tỉnh Thái Nguyên sẽ tập trung đa dạng hóa, nâng cao chất lượng sản phẩm và trải nghiệm du lịch, đồng thời tăng cường sự phối hợp giữa các cấp, ngành và doanh nghiệp để xây dựng du lịch trở thành ngành kinh tế quan trọng, đóng góp tích cực cho phát triển kinh tế - xã hội địa phương. Phát huy tối đa tiềm năng du lịch, gắn với bảo tồn thiên nhiên, bảo vệ môi trường và giữ gìn bản sắc văn hóa.

Những nội dung trọng tâm được đề ra gồm: Đẩy mạnh truyền thông, quảng bá hình ảnh du lịch Thái Nguyên, mời gọi đầu tư, hợp tác và liên kết phát triển. Tập trung phát triển các sản phẩm du lịch chất lượng cao, mang tính đặc trưng và trải nghiệm, gắn với tài nguyên bản địa và thị hiếu thị trường. Chú trọng sản phẩm du lịch văn hóa Trà, khai thác thế mạnh ẩm thực địa phương và sản phẩm OCOP để hình thành các sản phẩm du lịch đặc trưng, nâng tầm thương hiệu du lịch Thái Nguyên. Phát triển tuyến du lịch đường sắt Hà Nội - Thái Nguyên, kết nối hiệu quả với các điểm đến trong tỉnh. Đầu tư phát triển du lịch đêm, như phố đêm, chợ đêm, dịch vụ văn hóa - giải trí, nhằm kéo dài thời gian lưu trú của du khách. Hỗ trợ mô hình du lịch cộng đồng, nông nghiệp, Homestay, Farmstay, đạt tiêu chí OCOP từ 3 đến 4 sao.

Tỉnh Thái Nguyên đặc biệt quan tâm đến việc phát triển sản phẩm du lịch gắn với văn hóa Trà **Ảnh: H.NG**

Tỉnh Thái Nguyên đặc biệt quan tâm đến việc phát triển sản phẩm du lịch gắn với văn hóa Trà bao gồm: Du lịch tâm linh, lịch sử, cộng đồng, sinh thái, nghỉ dưỡng, MICE và khám phá hang động. Công tác phát triển nguồn nhân lực du lịch và ứng dụng công nghệ số trong xây dựng hệ sinh thái du lịch thông minh cũng được đẩy mạnh, nhằm nâng cao chất lượng phục vụ và trải nghiệm cho khách du lịch.

MINH LÝ

BỘ SƯU TẬP CỦA NHẠC SĨ HOÀNG VÂN ĐƯỢC GHI DANH DI SẢN TƯ LIỆU THẾ GIỚI:

Đây là loại hình di sản đặc biệt Việt Nam chưa từng có

● PHƯƠNG ANH - HỒNG GẤM

Thời khắc Hội đồng Chấp hành UNESCO ghi danh "Bộ sưu tập của nhạc sĩ Hoàng Vân" của Việt Nam vào Danh mục Ký ức thế giới đã ghi dấu ấn đặc biệt trên bản đồ di sản tư liệu thế giới của Việt Nam.

Lần đầu tiên "gia tài" sáng tác của một nhạc sĩ người Việt có tên trong khối di sản tư liệu thế giới, góp phần quảng bá, lan tỏa văn hóa Việt Nam ra khắp năm châu.

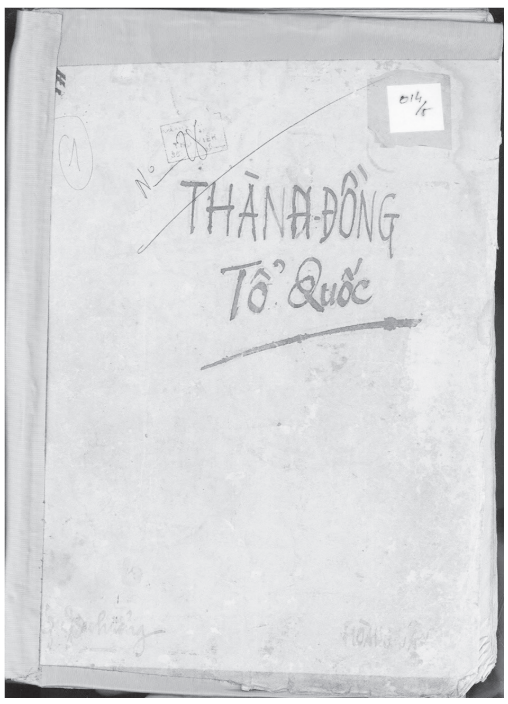

Tiết mục biểu diễn Hồi tưởng, Hợp ca Quê Hương, Lĩnh xướng Vũ Thắng Lợi, Dàn nhạc nhạc viện Rouen (Pháp), Chỉ huy Claude Brendel, ngày 31.3.2019

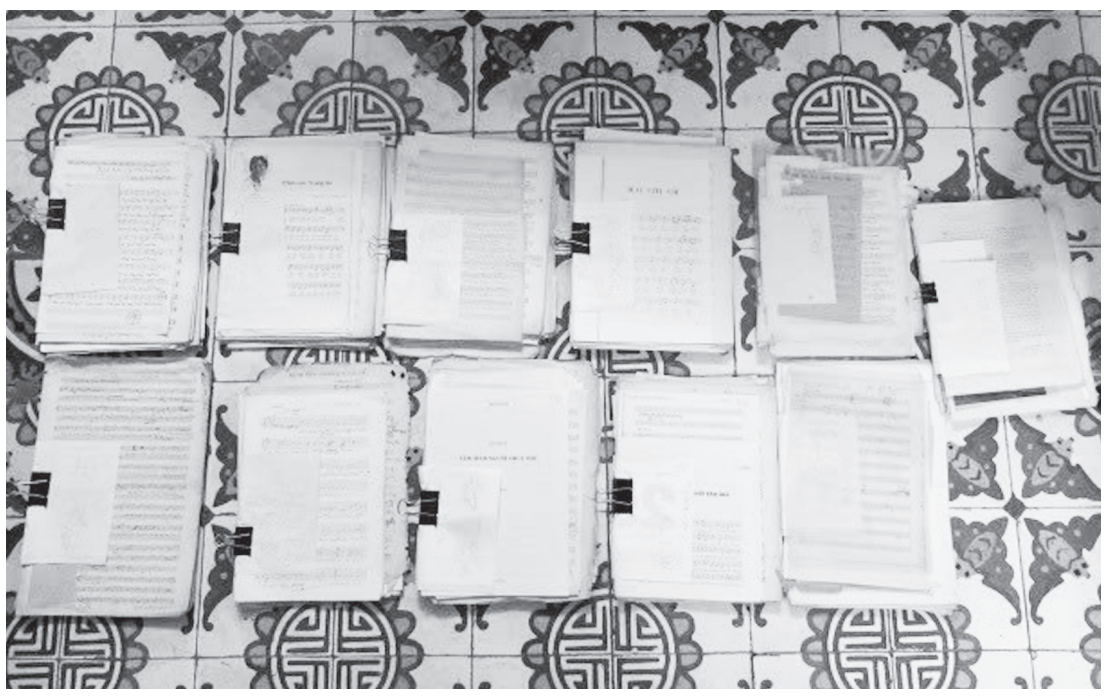
Bộ sưu tập hình thành trong hơn nửa thế kỷ

Theo TS Vũ Thị Minh Hương, chuyên gia Ủy ban tư vấn quốc tế (IAC) của Chương trình Ký ức thế giới của UNESCO (MOW), Phó Chủ tịch Ủy ban khu vực UNESCO MOW châu Á - Thái Bình Dương (MOWCAP), Ủy viên Hội đồng Di sản Văn hóa quốc gia, đến nay Việt Nam đã sở hữu 4 Di sản tư liệu thế giới và 7 Di sản tư liệu Khu vực châu Á - Thái Bình Dương được UNESCO công nhận, trong đó có bộ sưu tập của nhạc sĩ Hoàng Vân.

"Hồ sơ đề cử một loại hình di sản đặc biệt mà Việt Nam chưa từng có, đó là sưu tập tài liệu lưu trữ cá nhân của một nhạc sĩ do gia đình thu thập, bảo quản, gìn giữ mà không phải do một cơ quan nhà nước quản lý và đã ứng dụng công nghệ thông tin nhằm phát huy giá trị một cách rộng rãi. Nội dung hồ sơ đề cử hết sức độc đáo, phong phú và thể hiện rõ ý nghĩa quốc tế, có tầm ảnh hưởng sâu về chuyên môn, rộng về phạm vi trong nước, khu vực và quốc tế, có sự lan tỏa cộng đồng trong và ngoài nước biết đến tinh hoa âm nhạc truyền thống Việt Nam", TS Vũ Thị Minh Hương cho biết.

Tác phẩm giao hưởng thơ "Thành đồng Tổ quốc" của nhạc sĩ Hoàng Vân

Nhạc phổ bản thảo viết tay

TS Minh Hương cũng cho rằng, sưu tập tài liệu lưu trữ của nhạc sĩ Hoàng Vân trở thành di sản tư liệu thế giới sẽ là tiếng chuông thức tỉnh gia đình các văn nghệ sĩ khác trong việc bảo tồn và phát huy giá trị các tác phẩm, kiệt tác và tư liệu cá nhân của các nghệ sĩ, nghệ nhân..., phục vụ cho công tác nghiên cứu, giảng dạy và góp phần quảng bá văn hóa của Việt Nam đến bạn bè thế giới. Một câu chuyện khá thú vị phía sau hành trình này là việc TS Lê Y Linh, con gái cả của nhạc sĩ chính là người thay mặt gia đình thực hiện hồ sơ đề cử Di sản tư liệu cho Chương trình Ký ức thế giới của UNESCO. Sau khi nhạc sĩ Hoàng Vân qua đời vào năm 2018, bà đã tập hợp, phục hồi, hệ thống hóa toàn bộ tác phẩm của nhạc sĩ với em trai, nhạc trưởng Lê Phi Phi.

"Tôi có một người bạn là một nhà nghiên cứu lịch sử, khi tôi có chia sẻ về việc chúng tôi đang sưu tầm và phân loại, phân tích khối lượng tác phẩm đồ sộ của nhạc sĩ, bạn nói tôi nên tìm hiểu Chương trình Ký ức thế giới của UNESCO. Sau đó tôi viết thư cho GSKH Lưu Trần Tiêu, nguyên Thứ trưởng Bộ VHTT (nay là Bộ VHTTDL), là người cùng thời với cha tôi và cũng biết cha tôi, hiện là Chủ tịch Hội đồng Di sản Văn hóa quốc gia để nói về ý định muốn xây dựng hồ sơ. Bác đã giới thiệu tôi với TS Vũ Thị Minh Hương, và mọi việc bắt đầu từ đó…", TS Lê Y Linh chia sẻ. Cũng theo bà Linh, hình thành trong hơn nửa thế kỷ, bộ sưu tập được bắt đầu vào những năm 2000 với khoảng 100 bản ghi từ VOV; khoảng 100 bản ghi âm khác được nhiều người hâm mộ tặng từ 2018 đến nay, nâng tổng số bản ghi âm lên khoảng 200; khoảng 100 bản nhạc in do các cá nhân và tổ chức tặng vào năm 2019; hơn 100 video do VTV và các nghệ sĩ tặng. Bên cạnh đó, khoảng 300 bản thảo chép tay và khoảng 50 bản nhạc in thuộc về kho lưu trữ cá nhân của Hoàng Vân và chưa bao giờ rời khỏi gia đình cho đến khi chúng được chuyển đến Trung tâm Lưu trữ Quốc gia III vào năm 2022. "Năm 2020, sau khi so sánh các nguồn và tài liệu khác nhau, gia đình đã liệt kê, phân loại để hình thành sưu tập. Tất cả các tác phẩm đã được thống kê, số hóa

> *Việc UNESCO ghi danh Bộ sưu tập của nhạc sĩ Hoàng Vân không chỉ là niềm tự hào của riêng gia đình nhạc sĩ mà còn là niềm tự hào chung của đất nước, nhân dân Việt Nam. Di sản tư liệu này sẽ góp phần nâng cao nhận thức cộng đồng về di sản tư liệu, lan tỏa giá trị văn hóa, lịch sử, nhân văn Việt Nam ra thế giới, từ đó nâng cao hình ảnh, vị thế của đất nước và con người Việt Nam trong cộng đồng quốc tế.*
>
> **(TS VŨ THỊ MINH HƯƠNG)**

và đưa lên trang web đa ngữ https://hoangvan.org. Trang web đã đạt được hơn một triệu lượt truy cập cho đến cuối năm 2024. Các bản thảo giấy hiện đã được gửi tại Trung tâm Lưu trữ Quốc gia III từ năm 2022", bà Linh cho hay.

Để sưu tầm các tài liệu, TS Lê Y Linh đã mở từng thùng carton, lật từng trang giấy hoen ố gấp đôi gấp ba lạc trong một cuốn sách, gọi điện, viết tin nhắn, viết thư cho các cơ quan, người hâm mộ, xin từ lý lịch tự thuật của ông đến các bản phỏng vấn, ghi chép về nhạc sĩ; sưu tầm các bài báo, sách in, băng, đĩa, file mềm tại thư viện, kho lưu trữ… "Có những nhà sưu tập đã cho tôi bản in duy nhất anh đang có, có người tặng lại chúng tôi những bản nhạc, bản thảo, cuốn sách… vẫn còn giữ qua hơn nửa thế kỷ, hay gửi cho chúng tôi những tệp tin âm thanh tưởng như không bao giờ tìm lại được để sưu tập trở thành một tài sản của ngày hôm nay. Chúng tôi vẫn tiếp tục tìm kiếm, khôi phục để phát huy những giá trị của sưu tập trong tương lai", con gái cố nhạc sĩ bộc bạch.

Quảng bá văn hóa Việt Nam ra thế giới

Theo đánh giá của Hội đồng Tư vấn quốc tế Chương trình Ký ức thế giới của UNESCO, Hồ sơ của Việt Nam đáp ứng đầy đủ các tiêu chí quốc tế với những giá trị nổi bật. Bộ sưu tập được bảo tồn tốt, có tính tiếp cận cao thông qua nền tảng số đa ngữ (https://hoangvan.org), góp phần lan tỏa giá trị văn hóa Việt Nam đến cộng đồng quốc tế.

Sưu tập tài liệu lưu trữ của nhạc sĩ Hoàng Vân gồm 700 tác phẩm, được nhạc sĩ sáng tác từ năm 1951- 2010. Với khoảng 1000 hạng mục, sưu tập tài liệu gồm nhạc phổ, bản thu thanh, bản thảo chép tay hoặc bản in, video, bài báo, nhạc phim, phỏng vấn, sách và ấn phẩm âm nhạc. Được hình thành và phát triển qua sáu thập kỷ, sưu tập không chỉ là những tác phẩm có giá trị mang dấu ấn của nhạc sĩ Hoàng Vân, mà còn phản ánh một trong những bước ngoặt lịch sử của nền âm nhạc Việt Nam, những biến chuyển của đất nước và đời sống tinh thần của nhân dân Việt Nam qua nhiều thời kỳ. Với sự kết hợp hài hòa giữa âm nhạc cổ điển châu Âu và âm nhạc dân tộc, các tác phẩm của ông không chỉ mang giá trị nghệ thuật mà còn là tư liệu quý báu phục vụ nghiên cứu văn hóa, xã hội và lịch sử âm nhạc Việt Nam.

Sưu tập tài liệu cũng là nguồn tư liệu khoa học quý, cung cấp những thông tin giá trị về một giai đoạn then chốt trong quá trình hình thành, phát triển của nền âm nhạc Việt Nam đương đại, cũng như xã hội Việt Nam nói chung. Hơn thế, sưu tập còn là công cụ tham chiếu hữu ích cho các nhà nghiên cứu về lịch sử âm nhạc Việt Nam, các nước trong khu vực và giới nghiên cứu quốc tế. Đồng thời, sưu tập tài liệu cũng được đánh giá mang tầm ảnh hưởng trên trường quốc tế. Với ngôn ngữ âm nhạc hàn lâm, các nghệ sĩ khắp thế giới có thể dễ dàng tiếp cận, biểu diễn tác phẩm của nhạc sĩ Hoàng Vân, khám phá một nền âm nhạc giàu bản sắc văn hóa Việt Nam, có giá trị nghệ thuật cao, góp phần làm phong phú thêm kho tàng âm nhạc cổ điển thế giới.

Sưu tập tài liệu mang sự toàn vẹn, phong phú về giá trị nội dung và đa dạng về chất liệu, tạo điều kiện thuận lợi cho việc tiếp cận, tra cứu và nghiên cứu, là một điển hình về việc lưu giữ và phát huy giá trị di sản tư liệu của một gia đình nghệ sĩ. TS Lê Y Linh cho biết, có thể kể tới một số tài liệu quan trọng đặc biệt như hình ảnh bản thảo "Hồi tưởng" chép tay, có lẽ là đầu những năm 1960, và bản tổng phổ của "Hồi tưởng" đã được nhạc sĩ Hoàng Lương ghi âm lại qua bản thu năm 1976, được sử dụng rộng rãi đến ngày nay; hình ảnh Tập nhạc được giải Đại hội Văn công toàn quốc lần thứ nhất in năm 1955, trong đó "Hò kéo pháo" đoạt giải nhất, lúc nhạc sĩ Hoàng Vân đã lên đường đi sang tu nghiệp tại Nhạc viện Trung ương Bắc Kinh (Trung Quốc); bản thu vào 1959-1960, có lẽ là đầu tiên của "Thành đồng Tổ quốc", một trong những bản giao hưởng thơ đầu tiên của Việt Nam, do dàn nhạc Nhạc viện Trung ương Bắc Kinh biểu diễn…

Nếu như nhiều bộ tài liệu khoa học hay nghệ thuật hàn lâm thường mang tính chuyên sâu, khó tiếp cận với đông đảo người yêu nhạc, thì tác phẩm của nhạc sĩ Hoàng Vân lại mang một sức sống đặc biệt. Những sáng tác của ông trở thành giáo trình giảng dạy tại các cơ sở đào tạo âm nhạc chuyên nghiệp, các trường âm nhạc và Nhạc viện, đồng thời, luôn xuất hiện gần gũi với công chúng trong các cuộc thi âm nhạc chuyên nghiệp cấp quốc gia, quốc tế, cũng như các phong trào âm nhạc nghiệp dư.

Cục Di sản Văn hóa (Bộ VHTTDL) khẳng định, sưu tập tài liệu lưu trữ của Nhạc sĩ Hoàng Vân được ghi danh Di sản tư liệu thế giới là một dấu mốc quan trọng trong công tác bảo vệ di sản tư liệu (lĩnh vực âm nhạc) thuộc sở hữu gia đình, cá nhân, góp phần khẳng định tính thực tiễn, hiệu quả của Luật Di sản văn hóa năm 2024, là động lực cho việc bảo vệ, phát huy giá trị của những di sản tư liệu, góp phần khẳng định vị thế di sản văn hóa Việt Nam trên bản đồ khu vực và thế giới. ■

Hơn nửa triệu người dân được miễn phí tham quan bảo tàng

● **Bài, ảnh: THÙY TRANG**

Trong nỗ lực đưa văn hóa đến gần hơn với cộng đồng, trung bình mỗi năm, các bảo tàng trực thuộc Sở VHTT TP.HCM đã miễn phí vé tham quan cho hơn 500.000 lượt người dân. Đây là kết quả đáng khích lệ từ chính sách hưởng thụ văn hóa miễn phí mà thành phố đang triển khai, đặc biệt trong các dịp lễ, Tết và ngày kỷ niệm quan trọng.

Bảo tàng TP.HCM tổ chức buổi sinh hoạt "Câu lạc bộ Em yêu lịch sử" dành cho học sinh Trường Tiểu học Nguyễn Trung Ngạn, quận 8, TP.HCM, vào tháng 3.2025

Theo thống kê, chỉ riêng trong năm 2024 đã có hơn 525.000 lượt người dân TP.HCM được miễn phí vé vào tham quan 7 bảo tàng lớn của thành phố trong các dịp đặc biệt. Dịp Tết Nguyên đán Ất Tỵ 2025, dù số lượt tham quan chỉ đạt khoảng 8.300 do các trường học không tổ chức đoàn, con số này vẫn cho thấy sự quan tâm của cộng đồng với các hoạt động văn hóa truyền thống. Sở VHTT TP.HCM đánh giá cao vai trò của các bảo tàng trong việc truyền tải tri thức lịch sử, gìn giữ bản sắc văn hóa và giáo dục lòng yêu nước. Việc miễn phí vé tham quan cho người dân thành phố không chỉ là chính sách khuyến khích mà còn là cam kết nâng cao đời sống tinh thần cho cộng đồng, nhất là các đối tượng học sinh, người có hoàn cảnh khó khăn, người cao tuổi và các gia đình chính sách.

Để đảm bảo việc miễn phí diễn ra minh bạch và đúng đối tượng, các bảo tàng đã chủ động công khai thông tin trên các kênh truyền thông đại chúng, niêm yết rõ ràng tại điểm tham quan. Khách tham quan có thể xuất trình căn cước công dân, thẻ học sinh, hoặc sử dụng ứng dụng VNeID để chứng minh nơi cư trú. Trong các ngày lễ, nhân viên bảo tàng cũng chủ động thông báo cho khách biết chính sách miễn vé đang áp dụng.

Cùng với chính sách miễn phí cho một số đối tượng, Sở VHTT TP.HCM đang lấy ý kiến góp ý về dự thảo Nghị quyết điều chỉnh mức thu phí tham quan tại các bảo tàng do Sở quản lý. Dự kiến, mức phí mới sẽ tăng thêm 20.000 đồng/lượt so với hiện tại. Cụ thể: Bảo tàng TP.HCM, Bảo tàng Lịch sử TP.HCM, Bảo tàng Mỹ thuật TP.HCM: 50.000 đồng/lượt (hiện là 30.000 đồng); Bảo tàng Chứng tích chiến tranh: 60.000 đồng/lượt (hiện là 40.000 đồng); Bảo tàng Hồ Chí Minh - chi nhánh TP.HCM, Bảo tàng Tôn Đức Thắng và Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ: Vẫn tiếp tục không thu phí.

Dù điều chỉnh nhưng nhiều nhóm đối tượng vẫn được miễn hoặc giảm 50% phí, như trẻ em dưới 6 tuổi, người khuyết tật, hộ nghèo, người có công với cách mạng, học sinh - sinh viên, người cao tuổi… Người dân TP.HCM tiếp tục được miễn phí vào tham quan các bảo tàng công lập trực thuộc Sở VHTT 12 ngày lễ trong năm. Người dân cả nước được miễn phí vé nhân Ngày Quốc tế Bảo tàng 18.5, ngày Di sản văn hóa Việt Nam 23.11.

Từ năm 2018-2023, các bảo tàng có thu phí của TP.HCM đã đón gần 7,9 triệu lượt khách, thu về trên 203,5 tỉ đồng. Khoản thu này giúp các bảo tàng đầu tư cải tiến hạ tầng, tổ chức các hoạt động chuyên môn, duy tu hiện vật và nâng cao năng lực tự chủ. Đáng chú ý, Bảo tàng Chứng tích chiến tranh đã hoạt động theo mô hình tự chủ tài chính loại 1 từ năm 2014. Nguồn thu từ vé tham quan tại đây được dùng để trả lương cho lao động không phải viên chức, nâng cấp trưng bày và tổ chức các hoạt động truyền thông, giáo dục. Tuy nhiên, mức thu phí theo Nghị quyết số 16 được áp dụng từ năm 2018 đến nay, so với mặt bằng giá cả chung đã lạc hậu và hiện tại thấp hơn so với mức thu của các bảo tàng trong nước, ví dụ: Bảo tàng Lịch sử quốc gia, Bảo tàng dân tộc học Việt Nam (Hà Nội): 40.000 đồng, Bảo tàng Điêu khắc Chăm (Đà Nẵng): 60.000 đồng, Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam (Hà Nội): 40.000 đồng, Bảo tàng Lịch sử Điện Biên Phủ: 100.000 đồng, Di tích Lịch sử Dinh Thống Nhất: 65.000 đồng…

Bên cạnh đó, Bộ VHTTDL đã ban hành các Quyết định về việc xếp lại hạng I cho các bảo tàng: Bảo tàng Lịch sử TP.HCM, Bảo tàng TP.HCM, Bảo tàng Mỹ thuật, Bảo tàng Chứng tích chiến tranh, Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ, Bảo tàng Hồ Chí Minh - chi nhánh TP.HCM. Do đó, các bảo tàng cần tiếp tục hiện đại hóa hệ thống trưng bày khẳng định vị thế, nâng tầm hoạt động của các bảo tàng hạng I trong hệ thống bảo tàng Việt Nam.

Thực hiện Quyết định số 4249/QĐ-BVHTTDL ngày 29.12.2023 của Bộ VHTTDL về việc phê duyệt Đề án "Đổi mới, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động bảo tàng giai đoạn 2024-2026", yêu cầu các bảo tàng đổi mới nội dung, hình thức trưng bày, đa dạng hóa các hoạt động bảo tàng, nâng cao thương hiệu bảo tàng, nâng cao chất lượng các hoạt động dịch vụ hiện đại hóa trưng bày, nâng cao chất lượng phục vụ khách tham quan. Do đó, cần điều chỉnh lại chi phí tham quan hợp lý để tạo nguồn thu thực hiện Đề án cũng như góp phần nâng cao tính tự chủ tài chính, giảm bớt gánh nặng từ nguồn ngân sách. Dự kiến, điều chỉnh mức thu mới sẽ giúp tăng nguồn thu khoảng 10 tỉ đồng/năm. ■

50 NĂM NGÀY GIẢI PHÓNG MIỀN NAM THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC

Nửa thế kỷ vang khúc khải hoàn

● THANH NGỌC

Trong tháng Tư lịch sử, khi cả nước hướng về cột mốc thiêng liêng 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025), nhiều chương trình nghệ thuật đặc sắc đã được tổ chức, vang vọng những bản hùng ca kiêu hãnh tái hiện một thời kỳ đấu tranh oanh liệt. Đây không chỉ là niềm vui chiến thắng, mà còn là lời tri ân sâu sắc dành cho những thế hệ anh hùng, những con người đã dâng hiến cả cuộc đời mình, để tạo dựng nên một Việt Nam thống nhất, vững mạnh, một non sông gấm vóc nối liền một dải…

Những khoảnh khắc đó như dòng chảy bất tận, tiếp tục khơi dậy niềm tự hào và tình yêu quê hương trong trái tim mỗi người dân đất Việt.

Hành trình xúc động trở về lịch sử

Chương trình nghệ thuật chính luận *Hẹn ước Bắc - Nam* là sự kiện trọng đại được Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương chủ trì, phối hợp cùng Bộ VHTTDL, Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam, thành phố Hà Nội chỉ đạo và Trung tâm Phát thanh - Truyền hình Quân đội thực hiện, sẽ diễn ra vào lúc 20h ngày 22.4 tại SVĐ Quốc gia Mỹ Đình, Hà Nội. Khán giả sẽ theo hành trình xúc động để trở về với lịch sử, nơi những lời hẹn ước không chỉ được viết bằng máu và nước mắt, mà còn là khúc ca hùng tráng về lòng kiên trung của hàng triệu người con đất Việt. Những lời hẹn ấy sẽ được tái hiện một cách sống động qua sự kết hợp độc đáo giữa ngôn ngữ chính luận và nghệ thuật, với sự góp mặt của tư liệu lịch sử, phóng sự chuyên đề, hoạt cảnh, âm nhạc và công nghệ trình diễn hiện đại…

Theo Đại tá Phạm Văn Tú, Giám đốc Trung tâm Phát thanh và Truyền hình Quân đội, chương trình sẽ vinh dự đón tiếp các cựu chiến binh - những nhân chứng lịch sử đã trực tiếp tham gia chiến đấu và góp phần làm nên thắng lợi vĩ đại của dân tộc. Bên cạnh đó, với sự đầu tư công phu, *Hẹn ước Bắc - Nam* sẽ mang đến một không gian sân khấu thực cảnh hoành tráng, có diện tích lên tới 2.700m², được thiết kế thành hai khối so le tượng trưng cho hai miền Nam - Bắc, nối liền nhau bằng hình ảnh cầu Hiền Lương bắc qua sông Bến Hải. Điểm nhấn công nghệ nổi bật của chương trình là hệ thống trình chiếu 3D mapping độc đáo trên màn nước, một trải nghiệm chưa từng có trong các chương trình trước đây.

Kết hợp với ánh sáng laser, *Hẹn ước Bắc - Nam* sẽ tái hiện những hình ảnh lịch sử oai hùng, các trận đánh vang dội, khung cảnh hành quân trên đường Trường Sơn huyền thoại, đoàn xe tăng tiến vào Dinh Độc Lập, những con thuyền trên sông Bến Hải và khoảnh khắc hân hoan ngày thống nhất... Khán giả sẽ được chứng kiến những hình ảnh chân thực của xe tăng, thuyền chèo tay, ô tô chở quân cùng hình tượng cánh cổng hòa bình mở ra tương lai, tạo nên một bức tranh sống động về chặng đường 50 năm vẻ vang của dân tộc.

Chương trình quy tụ khoảng 800 nghệ sĩ và diễn viên, trong đó có sự tham gia của nhiều gương mặt tên tuổi như: Đại tá, NSND Tự Long; NSƯT Hoàng Tùng; NSƯT Vũ Thắng Lợi; Phạm Phương Thảo; Hòa Minzy, Đỗ Tố Hoa, nhóm Sao Mai, Oplus, Besinger, Soul House và nhóm "Anh trai vượt ngàn chông gai"… Khán giả sẽ được sống lại không khí hào hùng qua những bản hùng ca bất hủ như *Lời ca dâng Bác*, *Những ánh sao đêm*, *Hãy yên lòng mẹ ơi*, *Đưa cơm cho mẹ đi cày*, *Đường tôi đi dài theo đất nước*, *Rừng xanh vang tiếng Ta lư*... Đặc biệt, đây cũng là dịp công bố ca khúc mới *Hẹn ước Bắc - Nam* do nhạc sĩ Phạm Hồng Biển sáng tác riêng cho chương trình.

Câu chuyện, ký ức và niềm tự hào của bao thế hệ

Đối với thế hệ sinh ra trong hòa bình, chiến tranh có lẽ chỉ là những những câu chuyện lịch sử được kể lại. Nhưng âm nhạc, với sức mạnh vượt thời gian, có thể khơi gợi những cảm xúc sâu lắng, kết nối quá khứ và hiện tại. Chương trình *Bài ca chiến thắng* - một đêm hòa nhạc giao hưởng dân tộc thính phòng đặc biệt - sẽ là cầu nối để thế hệ hôm nay cảm nhận trọn vẹn giá trị của hòa bình và tự do, qua những giai điệu hùng tráng và lắng đọng. Sự kiện diễn ra vào 20h ngày 25.4 tại Trung tâm Nghệ thuật Âu Cơ, Hà Nội, sẽ đưa khán giả qua một bản trường ca ba chương: *Khát vọng hòa bình, Bài ca ra trận* và *Chào mùa xuân đại thắng*, tái hiện những khúc tráng ca bất diệt của dân tộc.

Tiếp nối mạch cảm xúc ấy, khán giả Thủ đô cũng sẽ có cơ hội sống lại khoảnh khắc lịch sử hào hùng

Những thời khắc lịch sử hào hùng sẽ được tái hiện sinh động qua các ca khúc đi cùng năm tháng

qua đêm nhạc *Ký ức Trường Sơn* tại Nhà hát Lớn Hà Nội vào 20h ngày 27.4. Nhà hát Nghệ thuật Đương đại Việt Nam sẽ mang đến những giai điệu đã trở thành biểu tượng của một thời kỳ lịch sử, qua tiếng hát của các gương mặt gạo cội: NSND Thu Hiền, NSND Thanh Hoa, NSND Quang Thọ, NSND Trung Đức... Cùng với đó là sự tiếp nối của thế hệ nghệ sĩ thời bình: NSND Quốc Hưng, NSND Phạm Phương Thảo, NSND Hồng Hạnh, NSƯT Việt Hoàn, Viết Danh, Thái Thùy Linh, Bảo Yến (Sao Mai), Tiến Hưng, Trung Sỹ, Phúc Đại…

NSND Trung Đức, giọng ca hàng đầu của dòng nhạc đỏ, đã khắc sâu vào lòng khán giả những giai điệu bất hủ như *Giai điệu Tổ quốc*, *Chào em cô gái Lam Hồng*, *Trên đỉnh Trường Sơn*, luôn cháy bỏng khát khao truyền tải niềm tự hào dân tộc và tình yêu sâu sắc đối với quê hương qua từng lời ca. Đến với *Ký ức Trường Sơn*, ông có dịp đứng chung sân khấu với NSND Thu Hiền, một sự hội ngộ đầy ý nghĩa. "Tôi cũng là người lính lái xe và tôi đã hát cho anh em bộ đội ở dưới chiến hào, trên mặt đất... Lúc đó, tôi chưa đi văn công chuyên nghiệp, chỉ là người hát nghiệp dư. Và lần này, trên sân khấu của Nhà hát Lớn, tôi lại may mắn được song ca cùng người bạn diễn ăn ý - NSND Thu Hiền trong ca khúc *'Trường Sơn Đông, Trường Sơn Tây"*, NSND Trung Đức chia sẻ.

Trong khi đó, NSND Quốc Hưng lại kể câu chuyện khác: "Cha tôi - người lính Bộ đội Cụ Hồ, một trong những chiến sĩ tham gia kháng chiến chống Mỹ cứu nước, hơn 10 năm chiến đấu tại mặt trận Khe Sanh, Quảng Trị. Ông may mắn hơn nhiều đồng đội vì sau đó được trở về dù thân thể không lành lặn. Nhưng một thời gian sau, người lính ấy đã tạm biệt gia đình để lại trở về đoàn tụ với đồng đội thân yêu, khi tôi mới 13 tuổi. Vì thế, được cất tiếng hát ngợi ca những anh hùng, liệt sĩ, những chiến sĩ đã chiến đấu bảo vệ quê hương đất nước trong dịp đặc biệt kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, với tôi là hát trong chính cảm xúc của mình, cho cha tôi, cho đồng đội của ông, cho những anh hùng đã chiến đấu bảo vệ Tổ quốc!".

Vinh dự và tự hào tham gia chương trình, ca sĩ Thái Thùy Linh bày tỏ: "Tôi sẽ hát bằng cả trái tim mình. Những ca khúc cách mạng hào hùng, những tác phẩm gắn liền với một thời kỳ oanh liệt sẽ được thể hiện theo một phong cách mới, để không chỉ những thế hệ cha chú mà nhiều thanh thiếu niên ngày nay vẫn yêu những bài ca đi cùng năm tháng".

Với sự đầu tư công phu về cả nội dung lẫn hình thức, các chương trình nghệ thuật không chỉ là nhịp cầu vững chãi nối liền quá khứ với hiện tại, mà còn là ngọn lửa thắp sáng niềm tự hào dân tộc, khơi dậy tình yêu quê hương, đất nước. Chúng truyền cảm hứng mạnh mẽ, khiến mỗi trái tim người Việt thêm một lần trân trọng và quyết tâm gìn giữ những giá trị thiêng liêng của hòa bình và thống nhất đất nước. ■

TỪ CHIẾN TRƯỜNG ĐẾN SÂN KHẤU LỚN:

Thành phố mang tên Bác kể tiếp câu chuyện vinh quang

● **THÙY TRANG**

Nhân kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025), TP.HCM sẽ tổ chức một loạt các sự kiện văn hóa, nghệ thuật quy mô và ý nghĩa. Những hoạt động này không chỉ tôn vinh và ghi nhớ chiến thắng vĩ đại, mà còn là dịp để phản ánh quá trình xây dựng và phát triển đất nước trong suốt nửa thế kỷ qua; góp phần khẳng định niềm tự hào và là cơ hội để thế hệ trẻ cảm nhận sâu sắc hơn giá trị lịch sử, truyền thống của dân tộc.

Chương trình nghệ thuật "Bản trường ca hòa bình", nhân kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, vừa diễn ra tại 3 điểm cầu Hà Nội, Đắk Lắk và TP.HCM (Nguồn ảnh: Bloom Event)

Phó Chủ nhiệm Chính trị Quân khu 7, Đại tá Nguyễn Như Trúc cho biết: Đến nay đã có 4 sự kiện được tổ chức, trong số còn lại, những sự kiện nổi bật bao gồm: Chương trình nghệ thuật đặc biệt *Bài ca Thống nhất* vào tối 21.4 và *Rừng vọng* vào ngày 29.4 được Bộ Tư lệnh TP phối hợp với Trường ĐH Văn hóa Nghệ thuật Quân đội tổ chức; các chương trình diễn ra tại Nhà hát Quân Đội khu vực phía Nam…

Một trong những điểm nhấn quan trọng trong chuỗi hoạt động chào mừng là chương trình nghệ thuật sử thi *Đất nước trọn niềm vui*, diễn ra vào 20h ngày 20.4 tại sảnh trước Hội trường Thống nhất, do Quân ủy Trung ương - Bộ Quốc phòng chỉ đạo thực hiện và sẽ được truyền hình trực tiếp trên sóng Đài Truyền hình Việt Nam. Sự kiện huy động 425 diễn viên ca múa từ Quân khu 1 đến Quân khu 9, các quân chủng phòng không không quân, lực lượng biên phòng, cùng với 600 diễn viên quần chúng ngoài quân đội. Đây sẽ là một đại lễ hội âm nhạc và múa, kết hợp với sân khấu thực cảnh để tái hiện những khoảnh khắc lịch sử quan trọng trong Chiến dịch Hồ Chí Minh, đánh dấu chiến thắng vĩ đại của dân tộc. Điểm đặc biệt trong chương trình là sự góp mặt của nhóm "Anh trai vượt ngàn chông gai", biểu diễn những tiết mục đặc sắc, mang đậm tình yêu đất nước và khát vọng vươn lên trong khó khăn. Các nghệ sĩ nổi tiếng như Cẩm Vân, Tùng Dương, NSND Thanh Thúy... cũng sẽ tham gia chương trình, mang đến những màn trình diễn đầy cảm xúc và hào hùng.

Với sự tham gia của hơn 1.000 nghệ sĩ, diễn viên từ các đoàn văn công quân đội và các nhà hát, *Đất nước trọn niềm vui* hứa hẹn sẽ là một trải nghiệm âm nhạc và nghệ thuật hoành tráng. Những tác phẩm trong chương trình không chỉ phản ánh quá trình xây dựng và phát triển Thành phố Hồ Chí Minh mà còn là sự tri ân đối với những hy sinh của các thế hệ cha anh trong công cuộc giải phóng dân tộc.

Được tổ chức tại sân khấu lớn nhất từ trước đến nay tại khu vực, với diện tích 2.700m², chương trình được Bộ Quốc phòng đầu tư hệ thống âm thanh, ánh sáng hiện đại và công nghệ trình chiếu mapping tiên tiến. Dự kiến, tham dự sự kiện sẽ có khoảng 3.000 đại biểu, bao gồm lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước, các cơ quan Trung ương, đại diện quân khu, quân chủng, các tổ chức đoàn thể, chức sắc tôn giáo, các Mẹ Việt Nam anh hùng, Anh hùng lực lượng vũ trang cùng các đại diện ngoại giao quốc tế…

Ngoài ra, TP.HCM sẽ tổ chức chương trình văn hóa - nghệ thuật và thể thao đặc biệt mang tên *Sắc màu Thành phố mang tên Bác*, diễn ra từ ngày 19-30.4. Chương trình sẽ được tổ chức đồng loạt tại các khu vực trung tâm thành phố, như trước UBND TP, tuyến đường đi bộ Nguyễn Huệ, công viên Bạch Đằng và sông Sài Gòn. Đây là một bữa tiệc nghệ thuật quy mô, được truyền hình trực tiếp trên Đài Truyền hình TP.HCM, với mục tiêu tôn vinh các giá trị lịch sử, truyền thống cách mạng của dân tộc, đồng thời thể hiện niềm tự hào, tinh thần đoàn kết và khát vọng xây dựng TP.HCM hiện đại và nghĩa tình. Điểm nhấn trong sự kiện này là chương trình diễu hành kỵ binh và biểu diễn nhạc kèn trước UBND TP vào tối 30.4, góp phần tạo thêm không khí lễ hội sôi động.

Một trong những hoạt động nổi bật khác là triển lãm ảnh *Tự hào một dải biên cương* vào ngày 27.4 tại đường đi bộ Nguyễn Huệ, trưng bày những tác phẩm nhiếp ảnh phản ánh quá trình bảo vệ biên cương của đất nước, cùng sự hy sinh thầm lặng của các chiến sĩ biên phòng.

Trong lĩnh vực thể thao, cuộc đua Xe đạp Cúp Truyền hình TP.HCM lần thứ 37 sẽ diễn ra vào trưa ngày 30.4 với chủ đề *Non sông liền một dải*, thể hiện tinh thần đoàn kết dân tộc qua từng nhịp xe lăn trên đường đua.

Không thể thiếu trong chuỗi sự kiện là các hoạt động tri ân dành cho các gia đình thương binh, liệt sĩ, cựu chiến binh, cựu thanh niên xung phong và các lực lượng tham gia cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Mùa xuân 1975. Những buổi lễ dâng hương tưởng niệm sẽ được tổ chức tại các nghĩa trang liệt sĩ và di tích lịch sử cấp quốc gia, như Nghĩa trang Liệt sĩ TP.HCM, Nghĩa trang Thành phố (Lạc Cảnh), Đền Tưởng niệm Bến Dược và Nghĩa trang Liệt sĩ huyện Củ Chi…

Bên cạnh đó, TP.HCM cũng sẽ tổ chức lễ tôn vinh 50 cá nhân tiêu biểu và 50 tác phẩm nghệ thuật xuất sắc, cùng các hoạt động kỷ niệm 50 năm văn học, nghệ thuật TP.HCM. Đây là cơ hội tuyệt vời để vinh danh những cá nhân, tập thể đã có đóng góp lớn lao, quan trọng trong sự nghiệp phát triển văn hóa, nghệ thuật của TP, đồng thời ghi nhận những thành tựu đáng tự hào của TP.HCM trong hành trình 50 năm xây dựng và trưởng thành. ■

TP.HCM xin phép bắn pháo hoa dịp kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước

Trong không khí hào hùng kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025), Thành phố mang tên Bác đang nỗ lực chuẩn bị chuỗi hoạt động văn hóa - nghệ thuật quy mô, sâu sắc và tràn đầy cảm xúc. Nổi bật trong đó là kế hoạch bắn pháo hoa nghệ thuật - biểu tượng ánh sáng của niềm tin, chiến thắng và khát vọng vươn cao.

Theo đó, UBND TP vừa chính thức gửi văn bản đề nghị Bộ VHTTDL chủ trì, phối hợp cùng Bộ Công an và Bộ Quốc phòng xem xét, cấp phép tổ chức bắn pháo hoa trong khuôn khổ các hoạt động trọng điểm chào mừng sự kiện lịch sử trọng đại này. Cụ thể, TP.HCM sẽ tổ chức bắn pháo hoa tầm cao tại Công viên bờ sông Sài Gòn (TP Thủ Đức), tạo nên điểm nhấn rực rỡ giữa lòng thành phố hoa lệ. Kịch bản trình diễn pháo hoa gồm: 300 quả pháo tầm cao (160 quả loại số 5, 100 quả loại số 6, 40 quả loại số 7); 45 giàn pháo tầm thấp; 5 mạch pháo hỏa thuật với 35 ống - hứa hẹn tạo nên những hiệu ứng ánh sáng lung linh, hoành tráng. Thời gian diễn ra trong 2 đêm: 19.4 và 26.4, từ 21h30 - 21h40.

Đặc biệt, toàn bộ kinh phí thực hiện chương trình được xã hội hóa, thể hiện tinh thần đồng lòng, tự nguyện góp sức của cộng đồng doanh nghiệp và người dân TP.HCM, cùng thắp sáng bầu trời trong những thời khắc thiêng liêng. Không chỉ là màn trình diễn nghệ thuật ấn tượng, chương trình bắn pháo hoa còn là lời tri ân trang trọng gửi đến các thế hệ đi trước, là dấu ấn khắc sâu niềm tự hào dân tộc, là lời mời gọi du khách trong và ngoài nước đến với TP.HCM - điểm đến sôi động, văn minh, giàu bản sắc.

ANH HUY

Chuyện làng - chuyện của một thời và mai sau

● NGỌC HÀ

Phong Nam (xã Hòa Châu) và Bồ Bản (xã Hòa Phong) - hai ngôi làng giàu truyền thống nằm trong lòng thành phố biển xinh đẹp Đà Nẵng - đang từng ngày chuyển mình mạnh mẽ, với sự đồng lòng, quyết tâm và sáng tạo của chính người dân trên quê hương mình. Đây là minh chứng sinh động cho tinh thần "dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân hưởng lợi" - cốt lõi trong xây dựng đời sống văn hóa cơ sở thời kỳ mới.

Đình làng Bồ Bản là công trình kiến trúc cổ kính, có ý nghĩa tâm linh quan trọng đối với người dân địa phương

Với mục tiêu gìn giữ bản sắc văn hóa truyền thống và phát huy sức mạnh đoàn kết trong cộng đồng, hai thôn đã cùng tổ chức Hội nghị tuyên truyền và triển khai kế hoạch thực hiện Đề án xây dựng "Làng văn hóa đặc trưng". Đây không chỉ là một chương trình phát triển nông thôn đơn thuần, mà còn là hành trình khơi dậy niềm tự hào dân tộc, lan tỏa những giá trị tốt đẹp đã được hun đúc qua bao thế hệ. Qua Hội nghị, chính quyền và người dân đã cùng nhau thảo luận, thống nhất những bước đi cụ thể để biến "đề án trên giấy" thành hiện thực sống động trong đời sống văn hóa thường nhật.

Gìn giữ hồn làng, thắp sáng bản sắc văn hóa

Trong không khí trang nghiêm tại đình làng Bồ Bản (xã Hòa Phong), cuối tuần qua, UBND xã Hòa Phong đã tổ chức Hội nghị triển khai Đề án xây dựng "Làng văn hóa đặc trưng" với sự tham gia của lãnh đạo huyện, xã, đại diện các tộc họ, đông đảo hộ dân và các cơ sở du lịch cộng đồng. Trước đó, ngày 9.4, thôn Phong Nam (xã Hòa Châu) cũng tổ chức hội nghị tuyên truyền với tinh thần đồng thuận, kỳ vọng lớn vào hành trình làm sống lại hồn cốt làng quê xứ Quảng.

Người dân hai thôn đã được giới thiệu những nội dung trọng tâm của Đề án - nơi bảo tồn và phát huy giá trị di tích, nếp sống, tín ngưỡng và tinh thần cộng đồng bền chặt suốt nhiều thế hệ. Đây không đơn thuần là dự án phát triển nông thôn, mà là cuộc trở về sâu sắc với cội nguồn - nơi những giá trị truyền thống được nâng niu, kế thừa và phát huy trong thời đại mới.

Anh Đặng Quốc Việt, cán bộ Phòng Văn hóa - Xã hội xã Hòa Châu chia sẻ: "Phong Nam và Bồ Bản là hai thôn còn giữ được nhiều đặc trưng quý giá của làng quê xưa. Việc xây dựng Làng văn hóa đặc trưng không chỉ là định hướng, mà là một cơ hội lớn để chúng ta song song bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc và phát huy nét đẹp hiện đại của cộng đồng nông thôn Việt Nam".

Với bề dày lịch sử hơn 500 năm, Bồ Bản là một làng quê yên bình, hội tụ nhiều di sản văn hóa quý báu. Đình làng Bồ Bản - Di tích lịch sử cấp quốc gia - cùng miếu Thần Nông, mộ tiền hiền, giếng cổ, chùa Hưng Quang và Minh sư Thọ Quang... tạo nên một quần thể kiến trúc cổ kính, linh thiêng. Năm 2021, thôn được công nhận đạt chuẩn "Nông thôn mới kiểu mẫu".

Tại Hội nghị, bà con đồng lòng bày tỏ sự đồng thuận cao và đề xuất các nội dung thiết thực: Xây dựng nhà văn hóa thôn, cải tạo khu thể thao, tôn tạo cụm di tích lịch sử, xây dựng cổng làng mang đậm dấu ấn văn hóa. Đồng thời, ai cũng mong muốn đề án phải gắn liền với phát triển nghề truyền thống - như làm bánh tét, bánh gói, bánh tráng và quảng bá thương hiệu ớt Bồ Bản - kết hợp với bảo vệ môi trường, xử lý ô nhiễm nước sinh hoạt.

Không kém phần đặc sắc, Phong Nam là ngôi làng tiêu biểu với kiến trúc cổ kính và lễ hội độc đáo. Đình làng Phong Lệ, nhà thờ tiền hiền, miếu Thái giám và đặc biệt là Lễ hội Mục đồng - tất cả đều là minh chứng sống động cho sức sống trường tồn của văn hóa.

Từ những ngôi nhà cổ đến làng nghề bánh tráng, bánh ít lá gai, bánh gói, Phong Nam lưu giữ vẹn nguyên hồn quê trong từng nếp sinh hoạt. Người dân nơi đây kiến nghị sớm ban hành hương ước, quy ước phù hợp với Làng văn hóa đặc trưng; đồng thời tu bổ đình Thần Nông và các nhà thờ cổ - không chỉ vì giá trị di sản, mà còn là chốn sinh hoạt tín ngưỡng thiêng liêng trong đời sống tinh thần của cộng đồng.

Ưu tiên đầu tư di sản, gìn giữ hồn cốt dân gian

Trong hành trình xây dựng "Làng văn hóa đặc trưng" tại thôn Phong Nam, việc bảo tồn các giá trị văn hóa, tín ngưỡng và kiến trúc truyền thống được xác định là trục xuyên suốt - vừa để lưu giữ dấu ấn quá khứ, vừa làm nền tảng vững chắc cho phát triển bền vững trong hiện tại và tương lai.

Đề án xây dựng Làng văn hóa thôn Phong Nam chú trọng gìn giữ không gian làng quê truyền thống, cải tạo cảnh quan theo hướng xanh - sạch - đẹp, đồng thời đẩy mạnh trùng tu, tôn tạo các di tích lịch sử, văn hóa đã gắn bó lâu đời với cộng đồng dân cư. Mục tiêu của đề án không chỉ là phục dựng cảnh quan, mà còn tái hiện nếp sống văn hóa làng quê - nơi có hương ước cộng đồng, lối sống văn minh, thanh lịch, mang đậm bản sắc địa phương.

Một trong những điểm nhấn được ưu tiên đặc biệt là bảo tồn và phát huy hệ thống di sản vật thể và phi vật thể đặc sắc, bao gồm đình Thần Nông - công trình được GS Tô Ngọc Thanh, Chủ tịch Hội Văn nghệ dân gian Việt Nam đánh giá là "ngôi đình độc nhất vô nhị ở Việt Nam" với chi tiết kiến trúc mái sừng trâu độc đáo. UBND xã Hòa Châu đã chủ động đề xuất mở rộng ranh giới bảo vệ, đồng thời kiến nghị UBND TP bố trí nguồn ngân sách để tu bổ, phục hồi nguyên trạng các hạng mục xuống cấp.

Cùng với đình Thần Nông, hàng loạt công trình tín ngưỡng khác như miếu Thái Giám, miếu Bà Giàng, lăng Âm Linh, cồn Thần, các nhà cổ và nhà thờ tiền hiền làng Phong Lệ cũng đang được lập hồ sơ kiểm kê, đề xuất xếp hạng di tích và có kế hoạch bảo tồn, trưng bày, phục vụ giáo dục văn hóa - lịch sử địa phương.

Đặc biệt, "Lễ hội Mục đồng" - một lễ hội dân gian độc đáo tôn vinh trẻ chăn trâu, được xem là di sản văn hóa phi vật thể độc nhất vô nhị tại Việt Nam - đang được xã Hòa Châu phối hợp cùng các đơn vị chuyên môn hoàn thiện hồ sơ trình Bộ VHTTDL công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể cấp Quốc gia. Bên cạnh đó, việc đưa nội dung lễ hội và các di tích lịch sử gắn liền với làng Phong Nam vào giảng dạy trong trường học cũng được triển khai, giúp thế hệ trẻ thấm đẫm tình yêu quê hương từ những tiết học thực tế giàu cảm xúc.

Tầm nhìn của đề án còn mở rộng đến du lịch sinh thái và cộng đồng, nơi văn hóa và kinh tế gắn bó bền chặt. Phong Nam sẽ phát triển các mô hình du lịch trải nghiệm như làng nghề bánh tráng, bánh ít, bánh gói; khôi phục hệ sinh thái tự nhiên; cải tạo các khu sản xuất nông nghiệp kết hợp dịch vụ; đầu tư các thiết chế văn hóa, thể thao gắn với đời sống cư dân…

Đồng thời, chính quyền địa phương sẽ thúc đẩy xây dựng hương ước, quy ước sống văn hóa phù hợp với bản sắc làng nghề truyền thống, gìn giữ nét bình yên vốn có - một không gian sống giàu tính nhân văn, gắn bó giữa con người - thiên nhiên - văn hóa tâm linh. ■

Lễ hội Đình Thi chính thức được đưa vào Danh mục Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia

Sáng qua 13.4, tại thị trấn Yên Cát (huyện Như Xuân, Thanh Hóa), UBND huyện long trọng tổ chức Lễ hội Đình Thi năm 2025, đồng thời đón nhận Bằng chứng nhận Lễ hội là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia do Bộ VHTTDL trao tặng.

Lễ hội Đình Thi được tổ chức hằng năm, nhằm tưởng nhớ công đức của ông Lê Phúc Thành - người có công theo nghĩa quân Lam Sơn, sau này được phong đất, lập làng và khai mở vùng đất Sẹt vào thế kỷ XVI. Từ 13 hộ dân ban đầu, nơi đây đã trở thành một cộng đồng gắn bó keo sơn, hội tụ các giá trị truyền thống đặc sắc, với Đình Thi là biểu tượng văn hóa - tâm linh sâu sắc.

Phát biểu tại buổi lễ, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa, ông Đầu Thanh Tùng nhấn mạnh: "Việc Lễ hội Đình Thi được đưa vào Danh mục Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia không chỉ là niềm vinh dự, mà còn là minh chứng cho sức sống mãnh liệt của một di sản được cộng đồng giữ gìn, trao truyền qua bao thế hệ. Đây là dịp để nhân dân Như Xuân tri ân tiền nhân và tiếp tục khẳng định trách nhiệm của thế hệ hôm nay trong bảo vệ, phát huy di sản".

Để di sản thực sự "sống" trong lòng cộng đồng, Phó Chủ tịch UBND tỉnh đề nghị cấp ủy, chính quyền và nhân dân huyện Như Xuân tiếp tục phối hợp cùng Sở VHTTDL Thanh Hóa, triển khai hiệu quả các giải pháp gìn giữ và lan tỏa giá trị lịch sử - văn hóa Lễ hội Đình Thi, đưa di sản đến gần hơn với thế hệ trẻ và đông đảo người dân.

NGUYỄN LINH

Đại diện Cục Di sản văn hóa (Bộ VHTTDL) và lãnh đạo tỉnh Thanh Hóa trao Bằng công nhận Lễ hội Đình Thi là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia cho huyện Như Xuân

Tăng "hệ miễn dịch tinh thần" cho giới trẻ

● **THANH MAI - MỸ TRANG**

Vừa qua, Nhà xuất bản Oxford (Anh) đã chọn thuật ngữ "brain rot" (thối não) làm "từ của năm 2024". Diễn giải một cách khoa học, cụm từ "thối não" chỉ sự suy giảm tập trung, tư duy và trí tuệ do việc tiêu thụ quá mức nội dung (đặc biệt là nội dung trực tuyến) tầm thường, nhảm nhí, được xem là "rác văn hóa".

Báo cáo "Cuộc sống số của người Việt Nam" của Q&Me cho thấy, 51% bạn trẻ trong độ tuổi 18-29 tuổi dành trên 3 giờ/ngày để sử dụng mạng xã hội. Còn báo cáo điều tra về thanh thiếu niên Việt Nam năm 2024 của Viện Nghiên cứu thanh niên cũng ghi nhận xu hướng đáng lo ngại: Thay vì vận động thể chất, đọc sách hay giúp đỡ gia đình, nhiều em lại ưu tiên thời gian rảnh để "cày" video trên Facebook, YouTube hay TikTok…

Hóng drama quá mức gây ra tình trạng "thối não" cho người dùng mạng xã hội

"Thối não" vì "rác văn hóa"

Không thể phủ nhận, mạng xã hội đã và đang trở thành "kênh thông tin quốc dân". Tuy nhiên, sự bùng nổ của các nền tảng đã thay đổi "khẩu vị" tiêu thụ thông tin của rất nhiều người. Tưởng rằng dễ dàng tiếp cận tri thức, thế nhưng, cư dân mạng lại mải mê "nuốt chửng" đủ loại nội dung nhảm nhí, giật gân, từ scandal tình ái xuyên biên giới đến những màn livestream bóc phốt, đấu tố lẫn nhau, ồn ào như "chợ vỡ".

Nào là lùm xùm Quang Linh Vlog - Hằng Du Mục - Hoa hậu Thùy Tiên quảng cáo sai sự thật; đến drama tình ái từ tận xứ Kim chi giữa tài tử Kim Soo Hyun và cố diễn viên Kim Sae Ron; nào ồn ào "bắt cá mấy tay" giữa streamer ViruSs, TikToker Ngọc Kem, rapper Pháo; đến 16,7 tỉ đồng tiền từ thiện giữa Phạm Thoại và mẹ bé Bắp… những câu chuyện "trên trời rơi xuống" ấy vẫn ngày ngày trở thành mồi ngon cho giới "sáng tạo nội dung" giật tít, câu view, còn cư dân mạng thì bàn tán om xòm ngày này qua ngày khác không hết chuyện…

Khi tiếp nhận thông tin mà không phân tích, không sử dụng tư duy phản biện, thế hệ trẻ đang vô tình trở thành "nạn nhân" của một nền văn hóa giải trí hời hợt và nông cạn. Dưới lớp vỏ hào nhoáng, "rác văn hóa" lặng lẽ xâm nhập, từ từ đầu độc tâm trí, làm suy yếu khả năng tư duy độc lập. Mỗi lần xem là một lần não bộ bị "tấn công" bởi những thông tin phi logic, lệch chuẩn và đầy tiêu cực. Dần dần, thói quen tiếp nhận thụ động hình thành, khiến người xem lười suy ngẫm, chỉ biết tin vào những gì được đẩy mạnh và gật đầu theo sự điều hướng của mạng xã hội. Những giá trị sống lành mạnh không còn chỗ đứng khi phần lớn thời gian bị chiếm lĩnh bởi drama, scandal và các clip phản cảm, tạo ra một không gian đầy tiêu cực, khiến cư dân mạng quên đi giá trị thật sự của cuộc sống.

Tệ hơn, nhiều người rơi vào trạng thái mụ mị, tưởng đang cập nhật liên tục nhưng thực chất là sống trong ảo giác thông tin. Họ dễ dàng bị thao túng, mất khả năng phân biệt đúng sai, từ đó, những hoạt động nghiêm túc, có chiều sâu như đọc sách, học tập,… lại bị xem là nhàm chán. Điều đáng lo ngại, tỷ lệ người dùng mạng xã hội đang ngày càng trẻ hóa, trong đó có rất nhiều trẻ em đã trở thành "con mồi béo bở" của những kẻ sản xuất nội dung rác, độc hại.

Làm chủ nội dung và lan tỏa những giá trị tử tế

Giữa một biển nội dung đa dạng, điều giới trẻ cần là một "hệ miễn dịch tinh thần" đủ vững để nhận diện và chống lại những tác nhân đang âm thầm bào mòn nhận thức và cảm xúc.

Tuy nhiên, trong thế giới số, nội dung tử tế và giàu tính nhân văn vẫn luôn hiện diện, như những ngọn đuốc sáng giữa biển thông tin hỗn loạn. Khoảnh khắc một bạn trẻ tặng phần cơm cho người lao động, hay hình ảnh những tấm lòng ấm áp mang bữa tối cho người vô gia cư vào đêm khuya, đã lan tỏa sức mạnh kỳ diệu, đánh thức lòng trắc ẩn vốn đang ngủ quên trong mỗi chúng ta, đồng thời tiếp thêm động lực để sống có trách nhiệm hơn với cộng đồng. Song song đó, những sản phẩm nghệ thuật đầy cảm hứng như MV *Bắc Bling* của Hoà Minzy hay *Xẩm Hà Nội* của Hà Myo, đã chứng minh rằng nội dung tích cực, giàu giá trị văn hóa hoàn toàn có thể được ưu tiên, miễn là chúng được sáng tạo bằng tâm huyết và trí tuệ.

Tuy nhiên, để những điều tốt đẹp không bị "chìm" giữa đại dương tiêu cực, mỗi cá nhân cần chủ động tham gia, mỗi cú like, chia sẻ hay bình luận tích cực đều là hành động lan tỏa mạnh mẽ điều tử tế. Ngược lại, sự im lặng hay thờ ơ sẽ vô tình tạo cơ hội cho cái xấu chiếm lĩnh bởi sự ồn ào và hấp dẫn tức thời. Theo PGS.TS Trần Thành Nam, Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Giáo dục (ĐHQG Hà Nội), giới trẻ cần biết lựa chọn thông tin một cách có ý thức, chủ động bỏ theo dõi những tài khoản tiêu cực và tìm kiếm các nội dung tích cực, giáo dục hoặc truyền cảm hứng.

Không chỉ trong thế giới ảo, các em còn cần tìm lại sự cân bằng trong đời sống qua các hoạt động thể chất, giao tiếp xã hội và sở thích cá nhân. Những trải nghiệm đó sẽ duy trì sự kết nối với giá trị đích thực, giúp kháng lại sự giả tạo thường thấy trên không gian mạng.

PGS.TS Bùi Hoài Sơn, Ủy viên chuyên trách Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội nhấn mạnh sự cần thiết xây dựng một môi trường văn hóa sáng tạo cho thanh niên, giúp thế hệ trẻ phát huy sức mạnh, phát triển nhận thức về chân - thiện - mỹ, là nền tảng để nâng cao hiểu biết về đạo đức, pháp luật và xã hội.

Giữa dòng chảy thông tin đa dạng, mỗi bạn trẻ cần học cách đứng vững, xây dựng một hệ miễn dịch tinh thần vững chắc. Không chỉ là người tiêu dùng nội dung, hãy trở thành người nuôi dưỡng điều tử tế, để mạng xã hội không chỉ là nơi giải trí, mà còn là không gian của cảm hứng, nhân văn và giá trị sống đích thực.■

Triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống bạo lực gia đình

Vừa qua, Bộ VHTTDL đã ban hành văn bản số 1513/BVHTTDL-VHCSGĐTV, hướng dẫn triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống bạo lực gia đình, thực hiện theo Luật Phòng, chống bạo lực gia đình năm 2022 và Quyết định số 363/QĐ-TTg ngày 8.3.2016 của Thủ tướng Chính phủ. Theo đó, Tháng hành động quốc gia phòng, chống bạo lực gia đình năm 2025 sẽ diễn ra từ ngày 1-30.6, mang chủ đề truyền thông "Chấm dứt bạo lực, vun đắp yêu thương", nhằm nâng cao trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức và người dân trong công tác phòng, chống bạo lực gia đình. Chương trình nhằm huy động sức mạnh tổng hợp từ hệ thống chính trị và toàn xã hội, thúc đẩy công tác truyền thông để bảo vệ phụ nữ, trẻ em và xây dựng gia đình hạnh phúc.

Trong thời gian này, các Bộ, ngành, tổ chức đoàn thể Trung ương và UBND các tỉnh, thành phố sẽ tổ chức các hoạt động hưởng ứng như Lễ phát động, mít tinh, hội nghị, hội thảo và các chương trình khen thưởng tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong phòng, chống bạo lực gia đình…

Các khẩu hiệu truyền thông nổi bật của Tháng hành động bao gồm: *Hãy hành động để xây dựng gia đình không có bạo lực, Phòng, chống bạo lực gia đình là trách nhiệm của toàn xã hội, Hạnh phúc sẽ tỏa sáng trong gia đình không có bạo lực*… và nhiều thông điệp mạnh mẽ khác, kêu gọi mỗi cá nhân, gia đình và cộng đồng cùng chung tay hành động.

Việc triển khai các hoạt động này không chỉ góp phần nâng cao nhận thức cộng đồng, mà còn tạo ra sự chuyển biến mạnh mẽ trong hành động và nhận thức về phòng, chống bạo lực gia đình, bảo vệ các giá trị đạo đức và nhân văn trong xã hội.

Ảnh minh họa

ĐÀO ANH

"SĂN VÀNG" TẠI ASIAD, OLYMPIC:

Tăng cường liên kết vùng

● THU SÂM

Như *Văn Hóa* đã đề cập, một trong những nguyên nhân khiến thành tích của thể thao Việt Nam chưa được như mong muốn tại đấu trường ASIAD và Olympic, là chúng ta thiếu một chiến lược quốc gia về đào tạo VĐV để các địa phương căn cứ vào điều kiện cụ thể, triển khai thực hiện.

Với sự đồng lòng của toàn xã hội, thể thao Việt Nam sẽ hiện thực được khát vọng vươn tầm ASIAD, Olympic trong tương lai gần Ảnh: QUÝ LƯỢNG

Thiếu chiến lược quốc gia

Theo Trưởng phòng Thể thao thành tích cao, Cục Thể dục thể thao Việt Nam Hoàng Quốc Vinh, hiện chúng ta đang thiếu một định hướng mang tầm chiến lược quốc gia trong công tác huấn luyện, đào tạo dẫn đến việc đầu tư cho các môn còn chưa thống nhất, nguồn lực đầu tư bị phân tán. Tuy nhiên tình trạng này xuất phát từ nhiều nguyên nhân. Trong đó vẫn phụ thuộc vào điều kiện về kinh phí, dân số, đặc điểm địa lý, cơ sở vật chất tại các địa phương.

"Bấy lâu nay các tỉnh, thành đưa ra định hướng, chiến lược phát triển thể thao riêng dựa trên điều kiện về ngân sách, dụng cụ, sân bãi tập luyện… Chẳng hạn các tỉnh miền núi, dân số ít, ít VĐV, kinh phí hạn hẹp nên chỉ tập trung đào tạo VĐV ở những môn, nội dung cá nhân và ít cần dụng cụ hiện đại, tốn kém. Các tỉnh này cũng gần như không có khả năng đầu tư cho môn Đua thuyền vì không có biển, hồ nước hoặc mặt nước rộng. Thêm vào đó là thuyền và chèo rất đắt. Tương tự, những địa phương này cũng ít đầu tư cho những môn như Bắn súng, Bắn cung vì súng và cung tên đạt chuẩn sẽ lên đến hàng trăm triệu đồng/bộ. Hay như dù có muốn nhưng họ cũng khó lòng đầu tư được cho các môn tập thể như bóng đá, bóng chuyền vì không có sân bãi đạt chuẩn rồi vướng mắc về kinh phí. Nguyên nhân này dẫn đến việc chúng ta chưa có sự thống nhất trên toàn quốc về đào tạo VĐV ở những nhóm môn, nội dung thi đấu của Olympic hay ASIAD", vị chuyên gia đầu ngành phân tích.

Cũng theo ông Hoàng Quốc Vinh, hiện chỉ có các thành phố Hà Nội, TP.HCM, Cần Thơ, Hải Phòng, Đà Nẵng và các tỉnh như Thanh Hóa hay Hải Dương là tương đối đồng bộ về hệ thống đào tạo VĐV để phát triển thể thao thành tích cao. Vừa qua Cục Thể dục thể thao Việt Nam đã tổ chức Hội thảo lấy ý kiến về Chương trình phát triển các môn thể thao trọng điểm tham dự các kỳ Olympic và ASIAD giai đoạn 2026-2046. Chương trình cũng đề ra giải pháp nhằm quy hoạch cho các vùng, các địa phương, các trung tâm huấn luyện thể thao tập trung phát triển, đào tạo các VĐV ở các môn có ưu thế tại địa phương gắn với các trung tâm đào tạo VĐV quốc gia tại khu vực.

Cùng quan điểm với ông Hoàng Quốc Vinh, Phó Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Bình Dương Cao Văn Chóng cho rằng, mỗi địa phương có nguồn lực khác nhau về nhân lực, tài chính, cơ sở vật chất... và có định hướng đầu tư phát triển khác nhau. Vì thế ở cấp trung ương cần phải nắm rõ thế mạnh của từng nơi, nhất là sắp tới sau khi sáp nhập, cơ cấu các địa phương sẽ có nhiều thay đổi. Từ đó đề ra chiến lược hợp tác cụ thể, thậm chí giao nhiệm vụ cho từng địa phương trong việc phát triển các môn thể thao nhằm nâng cao thành tích tại ASIAD và Olympic.

"Nếu áp dụng cơ chế bình quân thì nơi mạnh, nơi yếu, sẽ khó phát huy tối đa tiềm năng từng địa phương. Theo đó, với các môn Olympic thì Nhà nước (cấp trung ương) nên mạnh dạn đầu tư và có chiến lược, lộ trình rõ ràng. Đồng thời có chính sách khuyến khích các địa phương đầu tư cho các môn Olympic bằng cách tính hệ số thành tích tại các Đại hội thể thao toàn quốc, như quy đổi 1 HCV môn Olympic bằng 2 HCV các môn khác để làm cơ sở xếp hạng chung cuộc", TS Cao Văn Chóng phân tích.

Lấy ví dụ từ việc Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (tương tự cấp trung ương), có định hướng đầu tư tập trung từ rất sớm nên bóng đá nữ và futsal của chúng ta mới phát triển, có cơ hội thi đấu ở World Cup như vừa qua, Phó Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Bình Dương cho rằng muốn phát triển các môn nào thì cấp trung ương phải có định hướng tập trung đào tạo VĐV môn đó cho tới nơi, tới chốn. Còn địa phương thì mang tính chất hưởng ứng, phối hợp, vừa làm theo định hướng của trung ương vừa chủ động phát triển các môn thế mạnh, phù hợp với điều kiện của từng địa phương.

Các địa phương tập trung vào những môn phù hợp

Nhiều chuyên gia cũng cho rằng, mặc dù cần có hệ thống thống nhất toàn quốc nhưng việc triển khai phải phù hợp với điều kiện cụ thể của từng địa phương. Mỗi tỉnh, thành phố đều có thế mạnh riêng về thể thao tùy theo truyền thống, cơ sở vật chất, nguồn nhân lực và đặc thù văn hóa - xã hội. Do đó, thay vì áp dụng rập khuôn một mô hình cho tất cả, chúng ta cần linh hoạt trong việc phân công và khuyến khích mỗi địa phương tập trung vào các môn phù hợp nhất.

Chẳng hạn, Hà Nội và TP.HCM là hai trung tâm thể thao hàng đầu, có điều kiện cơ sở vật chất và kinh phí dồi dào, nên thường phát triển đa dạng các môn thể thao Olympic. Đây là nơi đặt các Trung tâm đào tạo VĐV cấp cao quốc gia, quy tụ nhiều VĐV tài năng từ khắp cả nước. Hai thành phố này có thể xem như đầu tàu, đảm nhận việc huấn luyện nâng cao cho nhóm môn mũi nhọn như điền kinh, bơi lội, bắn súng, TDDC, cử tạ, võ thuật... và cung cấp khoa học thể thao, chuyên gia cho các địa phương khác. Thực tế, nhiều tuyển thủ quốc gia hiện nay trưởng thành từ lò đào tạo của Hà Nội, TP.HCM, hoặc được gửi về đây tập huấn do điều kiện tốt hơn. Tuy nhiên, bên cạnh việc huấn luyện đỉnh cao, Hà Nội và TP.HCM cũng chú trọng phối hợp với các tỉnh trong việc phát hiện và nuôi dưỡng tài năng trẻ, tạo thành mô hình liên kết vùng trong nhiều môn thể thao.

Ngoài ra chúng ta cũng cần chú trọng liên kết các cấp đào tạo từ trường học, địa phương đến trung tâm đào tạo, huấn luyện quốc gia; ứng dụng khoa học công nghệ trong huấn luyện đào tạo; tăng cường phát huy vai trò của các Liên đoàn, Hiệp hội thể thao quốc gia…

Để nâng cao thành tích tại các đấu trường ASIAD và Olympic, thể thao Việt Nam cần một hệ thống đào tạo thống nhất, liên thông từ trung ương đến địa phương. Hệ thống ấy phải được xây dựng trên cơ sở khoa học, kế hoạch dài hạn và đặc biệt là phù hợp với điều kiện của từng địa phương. Việc xác định rõ các môn thể thao mũi nhọn để tập trung đầu tư đã cho thấy quyết tâm của ngành Thể thao trong giai đoạn tới. Nhưng quyết tâm đó chỉ trở thành hiện thực khi có sự chung tay của toàn bộ hệ thống. Trong đó trung ương hoạch định chiến lược, địa phương tích cực triển khai theo thế mạnh, các cấp đào tạo gắn kết chặt chẽ và VĐV được hỗ trợ tối đa cả về chuyên môn lẫn đời sống.■

5 VĐV TDDC dự Cup thế giới

Đội tuyển TDDC Việt Nam sẽ đăng ký 5 tuyển thủ tham dự Cup thế giới 2025 (World Challenge Cup) diễn ra tại Bulgaria vào đầu tháng 5 gồm: Nguyễn Văn Khánh Phong, Đinh Phương Thành, Trịnh Hải Khang, Đặng Ngọc Xuân Thiện và Đỗ Nam Anh.

Trong số những cái tên trên, Khánh Phong và Phương Thành được kỳ vọng nhiều nhất. Trong đó, Khánh Phong là VĐV trẻ có nhiều thành tích nổi bật trong thời gian qua, có thể kể đến như tấm HCB Asian Games 19 hay HCB giải châu Á 2023. Còn Phương Thành là VĐV nhiều kinh nghiệm nhất của TDDC nam Việt Nam và từng tham dự Olympic.

L.H

Wushu giành 4 HCV giải thế giới

Tại Cup tán thủ thế giới 2025 vừa diễn ra ở Trung Quốc, đội tuyển Wushu Việt Nam đã xuất sắc giành 4 HCV. Trong số 6 VĐV Việt Nam lọt vào chung kết, có Nguyễn Thị Thu Thủy (hạng 60 kg nữ), Huỳnh Đỗ Đạt (hạng 70 kg nam), Đinh Văn Tâm (hạng 52 kg nam) và Nguyễn Thị Lan (hạng 48 kg nữ) cùng giành chiến thắng và đoạt HCV. Hai VĐV còn lại là Nguyễn Mạnh Cường (hạng 60 kg nam) và Ngô Thị Phương Nga (hạng 52 kg nữ) đều thua và nhận HCB.

Kết thúc giải, đội tuyển Wushu Việt Nam đã giành được tổng cộng 4 HCV và 2 HCB, xếp thứ nhì toàn đoàn sau đội chủ nhà Trung Quốc.

V.H

Cơ hội nào cho đội tuyển nữ tại đấu trường Olympic?

● KHẢI HƯNG

Sau kỳ ASIAD 19 và vòng loại thứ hai Olympic Paris 2024, đội tuyển bóng đá nữ Việt Nam đang đối mặt với nhiều thách thức nhưng cũng không thiếu những cơ hội để hướng đến một suất tham dự Olympic trong tương lai gần, đặc biệt là kỳ Thế vận hội 2028 hoặc 2032.

Tại vòng loại Olympic Paris 2024, tuyển nữ Việt Nam nằm cùng bảng với Nhật Bản, Uzbekistan và Ấn Độ, một bảng đấu được đánh giá là rất khó khăn. Dù các cô gái áo đỏ thi đấu đầy nỗ lực, nhưng vẫn không thể tạo nên bất ngờ trước những đối thủ vượt trội cả về thể hình lẫn nền tảng kỹ chiến thuật.

Thực tế, đội tuyển nữ Việt Nam đã có mặt tại World Cup. Tại vòng chung kết Asian Cup nữ 2022 tại Ấn Độ. Bằng tinh thần kiên cường, thầy trò HLV Mai Đức Chung đã vượt qua vòng bảng và tiến vào vòng play-off tranh vé dự World Cup. Trong vòng play-off, Việt Nam nằm cùng bảng với Thái Lan và Đài Loan (Trung Quốc). Với quyết tâm cao, các cô gái Việt Nam đã giành vé dự World Cup nữ 2023. Tuy nhiên, không giống như World Cup, nơi Liên đoàn Bóng đá thế giới (FIFA) dành nhiều suất cho mỗi châu lục, Thế vận hội có số lượng đội tuyển rất hạn chế (12 đội), trong đó châu Á thường chỉ có 2 suất chính thức. Điều này đồng nghĩa với việc cần lọt vào nhóm 2 đội mạnh nhất châu Á, đội tuyển nữ Việt Nam mới có vé trực tiếp tới Olympic.

Đội tuyển nữ Việt Nam đã có mặt tại World Cup và mục tiêu tham dự Olympic không hề viển vông

Việc Ủy ban Olympic quốc tế (IOC) chính thức thông qua quyết định nâng số đội tham dự nội dung bóng đá nữ lên 16 tại Thế vận hội Los Angeles 2028 không chỉ là bước tiến lớn về mặt thể chế, mà còn mở ra một cánh cửa hy vọng mới cho bóng đá nữ Việt Nam trên hành trình hội nhập với thể thao đỉnh cao thế giới. Chủ tịch FIFA Gianni Infantino khẳng định: "FIFA luôn tin tưởng vào sức mạnh và tiềm năng truyền cảm hứng của bóng đá nữ. Việc tăng số đội dự Olympic không chỉ tạo cơ hội thi đấu nhiều hơn, mà còn lan tỏa hình ảnh thể thao tích cực tới hàng triệu người trên khắp thế giới".

Trong bối cảnh bóng đá nữ đang ngày càng khẳng định vị thế, khu vực châu Á nơi có nhiều nền bóng đá nữ giàu truyền thống như Nhật Bản, Trung Quốc, Hàn Quốc, Australia được kỳ vọng sẽ có thêm suất tham dự tại Angeles 2028. Đối với đội tuyển nữ Việt Nam, đây là một tín hiệu đầy tích cực. Dù chưa thể vượt qua vòng loại thứ hai tại Olympic Paris 2024, nhưng nỗ lực và thành tích gần đây cho thấy, chúng ta đang dần tiệm cận trình độ châu lục và nếu được đầu tư bài bản, việc hiện thực hóa giấc mơ Olympic hoàn toàn không viển vông.

Hiện tại, đội tuyển nữ Việt Nam vẫn dựa nhiều vào những trụ cột như Huỳnh Như, Chương Thị Kiều, Bích Thùy, Tuyết Dung… những gương mặt đã chinh chiến từ SEA Games đến World Cup. Tuy nhiên, để hướng tới tương lai, đặc biệt là Olympic 2028 khi nhiều cầu thủ hiện tại sẽ quá tuổi đỉnh cao, bóng đá nữ buộc phải chuyển giao thế hệ và làm mới lực lượng.

Các giải U16, U18 và U20 nữ quốc gia cần được nâng tầm chất lượng, tạo ra môi trường cạnh tranh thực thụ cho các tài năng trẻ. Đồng thời, việc đưa cầu thủ nữ trẻ ra nước ngoài thi đấu cũng cần được đẩy mạnh hơn nữa. Một trong những yếu tố cốt lõi để bóng đá nữ Việt Nam hướng đến đấu trường Olympic chính là xây dựng hệ thống giải đấu chuyên nghiệp. Hiện nay, giải VĐQG nữ mới chỉ duy trì ở quy mô bán chuyên, số đội ít và mật độ thi đấu còn mỏng.

Thêm vào đó, mô hình học viện đào tạo bóng đá nữ chuyên biệt như PVF, Hà Nội, TP.HCM cần được mở rộng ra các địa phương khác, nhằm đa dạng hóa nguồn lực và phát hiện tài năng từ sớm. Trong bối cảnh ngân sách nhà nước cho thể thao còn hạn chế, việc xã hội hóa bóng đá nữ thông qua tài trợ, đồng hành doanh nghiệp là yếu tố quyết định cho sự phát triển dài hạn.

Để hiện thực hóa giấc mơ Olympic, bóng đá nữ Việt Nam có thể học hỏi từ các nền bóng đá nữ mạnh châu Á như Nhật Bản, Hàn Quốc, Trung Quốc là những đội đã và đang dự Olympic nhiều kỳ liên tiếp. Họ đều có một điểm chung là nền tảng đào tạo trẻ tốt, giải VĐQG chuyên nghiệp, hệ thống huấn luyện bài bản và sự đầu tư toàn diện.

Việc FIFA và AFC đang tích cực mở rộng sân chơi cho bóng đá nữ, cùng với việc Olympic ngày càng hướng tới bình đẳng giới, sẽ mở ra những cánh cửa mới. Việt Nam với tư cách là quốc gia duy trì thứ hạng top 6 châu Á, nếu tiếp tục giữ vững phong độ và nâng cao chất lượng cầu thủ trẻ, hoàn toàn có thể trở thành ứng viên cạnh tranh sòng phẳng trong vài năm tới. Từ hành trình chưa trọn vẹn tại Paris 2024, bóng đá nữ Việt Nam đang đứng trước một ngã rẽ lớn. Olympic là mục tiêu xa nhưng không phải bất khả thi nếu dám mơ, dám làm và bắt đầu từ hôm nay.■

Giữ vững ý chí để phát triển chuyên môn

Đội tuyển U17 Việt Nam đã trở về nước vào hôm qua 13.4 sau khi không thể vượt qua vòng bảng giải châu Á và tuột mất tấm vé dự VCK U17 World Cup 2025 một cách đáng tiếc. Hành trình tại sân chơi châu lục ít nhiều đã mang lại cho các cầu thủ trẻ Việt Nam những bài học quý giá, giúp họ tiếp tục cố gắng phấn đấu, giữ vững ý chí, niềm tin để phát triển chuyên môn sau này.

Rơi vào bảng đấu khó với 3 đội đến từ các nền bóng đá phát triển hàng đầu châu Á là Nhật Bản, Australia và UAE, các cầu thủ U17 Việt Nam không hề e ngại, ngược lại còn thi đấu sòng phẳng trước các đối thủ có thể hình và thể lực vượt trội. Tinh thần thi đấu kiên cường, không từ bỏ đã giúp các học trò HLV Cristiano Roland có được 3 trận hòa cùng tỷ số 1-1 nhưng đó vẫn chưa đủ giúp họ giành được tấm vé dự World Cup. Hai trận hòa trước U17 Australia và U17 Nhật Bản đã cho thấy sức mạnh tinh thần của các cầu thủ trẻ Việt Nam, họ đã "chiến đấu" hết sức mình để buộc đối phương chia điểm. Bàn thua ở phút 87 trong trận đấu với U17 UAE đã khiến U17 Việt Nam không thể hoàn thành mục tiêu nhưng toàn đội đã ngẩng cao đầu rời giải.

Sau tiếng còi kết thúc trận đấu với U17 UAE vang lên, các cầu thủ trẻ gần như gục ngã xuống sân. Họ chỉ cách ngưỡng cửa thiên đường một bước chân, nhưng cuối cùng lại không thể vượt qua. Bóng đá trẻ vốn đã thiếu tính ổn định và việc các cầu thủ không thể giữ được thành quả ở những phút cuối (thời điểm nhạy cảm nhất trận đấu) cũng là điều không quá bất ngờ. Có chăng đó là sự tiếc nuối, nhất là sau những gì mà

Gia Bảo cùng các đồng đội thể hiện ở 86 phút trước đó cũng như 2 trận đấu với U17 Australia và U17 Nhật Bản. HLV Cristiano Roland tự hào nói về các học trò: "Sự kiên cường, cống hiến và sự tập trung mà các cầu thủ thể hiện trong suốt cuộc hành trình này thật đáng ngưỡng mộ. Họ đã chiến đấu không mệt mỏi, với niềm đam mê và quyết tâm, vì ước mơ đưa Việt Nam đến giải vô địch thế giới U17".

Trong phòng thay đồ sau trận đấu với U17 UAE, HLV Cristiano Roland đã động viên các học trò, ông nói với các cầu thủ rằng hãy ngẩng cao đầu. Chiến lược gia người Brazil nhất mạnh: "Điều quan trọng nhất ở độ tuổi này của các bạn ấy chính là tích lũy kinh nghiệm và giữ vững ý chí. Chúng ta vẫn còn chặng đường dài phía trước và hành trình này mới chỉ bắt đầu".

Dù không thể giúp bóng đá trẻ Việt Nam có lần thứ hai dự World Cup nhưng những Gia Bảo, Duy Khang, Việt Long, Văn Bách, Nguyễn Lực, Đức Duy, Văn Khánh, Việt Anh, Hồng Quang, Tấn Dũng... đã phần nào cho thấy những phẩm chất và tiềm năng rất lớn. Vấn đề là các CLB phải tin tưởng cho ra sân nhiều hơn, các cầu thủ cần được thi đấu, được tập huấn ở nước ngoài và tham dự nhiều giải quốc tế để trưởng thành và phát triển chuyên môn. "Những chiến binh này là tương lai của bóng đá Việt Nam. Tôi tin chắc rằng với tài năng và sự quyết tâm mà họ sở hữu, họ sẽ đạt được những điều tuyệt vời trong tương lai", HLV Cristiano Roland nhận định về các học trò.

VĨNH HY

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Liên Hợp Quốc kêu gọi viện trợ khẩn cấp cho Myanmar

Liên Hợp Quốc vừa kêu gọi cộng đồng quốc tế cần đóng góp 275 triệu USD khẩn cấp để hỗ trợ hơn 1 triệu người bị ảnh hưởng do trận động đất vừa qua tại Myanmar.

Theo một báo cáo mới, Liên Hợp Quốc kêu gọi viện trợ cho 1,1 triệu người dễ bị tổn thương nhất, tập trung vào phụ nữ và trẻ em gái là nhóm người phải đối mặt với nguy cơ cao hơn về bạo lực giới, mất an ninh lương thực và không được tiếp cận với sức khỏe sinh sản. Báo cáo cho biết, kế hoạch viện trợ nhân đạo trước đó ước tính cần 1,1 tỉ USD để viện trợ cho 5,5 triệu người, nhưng hiện chỉ nhận được tài trợ khoảng 5% số tiền này. Theo đó, báo cáo nhấn mạnh các cơ quan của Liên Hợp Quốc cần thêm nguồn lực khẩn cấp do nhu cầu viện trợ ngày càng tăng. **L.YẾN**

Ukraine mong muốn kết thúc xung đột

Truyền thông Ukraine dẫn lời Ngoại trưởng nước này Andrii Sybiha tuyên bố, Kiev đang nỗ lực tìm kiếm hòa bình và muốn chấm dứt xung đột với Nga trong năm nay. Ông Sybiha khẳng định Ukraine muốn kết thúc cuộc xung đột này trong năm nay, đồng thời nhấn mạnh rằng mục tiêu của nước này là đạt được một nền hòa bình bền vững. Ông lưu ý việc giải quyết cuộc xung đột sẽ ảnh hưởng sâu rộng đến cấu trúc an ninh tương lai của châu Âu.

Ngoại trưởng Sybiha cũng đề cập tới việc Ukraine mong muốn vấn đề gia nhập Tổ chức Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương (NATO) được duy trì trong chương trình nghị sự quốc tế. Theo ông, với 110 lữ đoàn sẵn sàng chiến đấu, Ukraine có thể đóng góp đáng kể cho an ninh khu vực xuyên Đại Tây Dương. **LAN HƯƠNG**

GIẤY PHÉP DU LỊCH ĐIỆN TỬ:

Xu hướng toàn cầu trong kiểm soát nhập cảnh

● **ĐÔNG MAI**

Giấy phép du lịch điện tử (ETA) đang được nhiều quốc gia triển khai nhờ đơn giản hóa thủ tục nhập cảnh, được liên kết điện tử với hộ chiếu, giúp giảm tải quy trình kiểm soát tại cửa khẩu. Bắt đầu từ ngày 2.4, công dân các nước châu Âu đến Vương quốc Anh bắt buộc phải có ETA.

Việc mở rộng ETA trên phạm vi toàn cầu thể hiện cam kết của Anh trong việc tăng cường an ninh thông qua công nghệ và đổi mới **Ảnh: AP**

Trước đó, từ tháng 1, Anh đã áp dụng chính sách này với công dân Mỹ, Canada và nhiều quốc gia được miễn thị thực khác. ETA của Anh là phiên bản tương tự chương trình ETIAS của Liên minh châu Âu (EU), dành cho công dân các nước được miễn thị thực khi nhập cảnh vào 30 quốc gia châu Âu, bao gồm Pháp và Đức. Tuy nhiên, chương trình ETIAS của EU đã bị hoãn đến năm 2026.

Theo Bộ trưởng Di trú Anh Seema Malhotra, việc triển khai ETA là một phần trong nỗ lực số hóa hệ thống nhập cư, hướng đến mô hình "đường biên giới không tiếp xúc" nhằm tăng cường an ninh và hiện đại hóa quy trình kiểm soát.

Hiện nay, du khách đến Anh có thể đăng ký ETA trực tuyến với mức phí 16 bảng Anh. Giấy phép có hiệu lực trong 2 năm, cho phép lưu trú tối đa 6 tháng, áp dụng cho tất cả đối tượng, kể cả trẻ nhỏ và trẻ sơ sinh. Quy trình đăng ký khá đơn giản, người nộp đơn cần cung cấp ảnh hộ chiếu và ảnh chân dung. Theo Bộ Nội vụ Anh, quá trình nộp ETA chỉ mất khoảng 10 phút, nhưng du khách được khuyến cáo nên nộp ít nhất 3 ngày trước chuyến đi để tránh rủi ro. ETA được liên kết điện tử với hộ chiếu. Tuy nhiên, hành khách chỉ quá cảnh tại khu vực cách ly mà không nhập cảnh vào Anh sẽ được miễn.

EU sẽ triển khai hệ thống quản lý xuất nhập cảnh mới vào mùa thu năm nay. Hệ thống này sử dụng công nghệ sinh trắc học để thay thế hình thức đóng dấu hộ chiếu truyền thống, giúp tăng cường kiểm soát biên giới và hạn chế nhập cư trái phép. Tất cả công dân ngoài EU sẽ phải đăng ký tên, số hộ chiếu và dữ liệu sinh trắc học (vân tay, ảnh) khi đến các nước thuộc EU, bao gồm khu vực Schengen như Na Uy, Thụy Sĩ, Iceland và Liechtenstein. Ủy viên châu Âu Magnus Brunner cho biết, hệ thống mới sẽ giúp EU xây dựng nền tảng kiểm soát biên giới tiên tiến bậc nhất thế giới.

Tại châu Á, Thái Lan thông báo đã áp dụng ETA cho du khách được miễn thị thực từ tháng 12.2024. Điều này đồng nghĩa công dân từ 93 quốc gia sẽ phải đăng ký ETA trước khi đến Thái Lan. Chính phủ Hàn Quốc đã miễn trừ K-ETA cho công dân của 8 quốc gia, chương trình này kéo dài đến 31.12.2025 và du khách vẫn có thể kiểm tra tình trạng đủ điều kiện trên trang web K-ETA. Dù miễn K-ETA, nhưng nếu muốn hưởng quyền lợi như miễn khai báo nhập cảnh, du khách vẫn phải trả phí để đăng ký. Hàn Quốc kỳ vọng sẽ thu hút 30 triệu du khách vào năm 2027, nhờ các biện pháp hỗ trợ số hóa du lịch và cải thiện dịch vụ.

Nhiều nước như Australia, Canada và Mỹ đã triển khai ETA từ lâu. Mỹ sử dụng hệ thống tương tự gọi là ESTA. Ngoài mục tiêu tăng cường an ninh (thông qua việc kiểm tra tiền sử tội phạm, sức khỏe, lịch sử du lịch của du khách) ETA còn là công cụ để tăng nguồn thu. Ví dụ, phí ETA tại Australia là 20 AUD, tại Mỹ là 21 USD. Đầu năm 2024, Kenya gây chú ý khi miễn thị thực cho toàn bộ du khách quốc tế, đồng thời áp dụng hệ thống ETA bắt buộc. Mô hình này vừa đảm bảo thuận tiện, vừa giúp nhà chức trách sàng lọc thông tin du khách hiệu quả hơn.

ETA đang dần trở thành xu hướng toàn cầu khi nhiều quốc gia siết chặt kiểm soát biên giới bằng các công cụ công nghệ hiện đại. Trong bối cảnh di chuyển quốc tế phục hồi sau đại dịch, ETA không chỉ nâng cao an ninh mà còn góp phần nâng cấp trải nghiệm nhập cảnh, hướng đến biên giới số hóa, an toàn và hiệu quả hơn cho cả du khách lẫn quốc gia tiếp nhận.■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Từ đối đầu sang đối thoại

● **TÙNG QUANG**

Việc Mỹ và Iran kết thúc cuộc tiếp xúc hôm 12.4 được cho là "mang tính xây dựng" và "đã tiến rất gần" đến việc đạt được khuôn khổ đàm phán về hạt nhân sẽ được tổ chức tại Oman vào ngày 19.4 là sự kiện đáng mong chờ.

Đáng mong chờ bởi đây là sự khởi đầu tích cực. Mối quan hệ giữa Mỹ và Iran luôn căng như dây đàn, kể cả thời Tổng thống Biden. Sự việc lên đến đỉnh điểm khi Tổng thống Donald Trump đe dọa ném bom Iran nếu việc đối thoại thất bại. Chưa thể khẳng định chắc chắn đây là kết quả do Washington đang gia tăng áp lực nhằm vào Tehran nhưng cũng không thể phủ nhận, "cây gậy" của Mỹ đã có trọng lượng nhất định.

Hơn nữa, nếu nhìn vào toàn cục, Iran đang gặp nhiều bất lợi. Lực lượng Hamas ở Palestine bị Israel quần tơi tả, đồng minh chính ở Trung Đông là chế độ của ông Bashar al-Assad ở Syria đã sụp đổ. Đã thế, nước này đang phải đối mặt với một nền kinh tế hỗn loạn, đồng tiền lao dốc so với đồng USD và tình trạng thiếu hụt khí đốt, điện và nước. Không gặp thiên thời địa lợi, bởi vậy chiến tranh với Mỹ và Israel vào thời điểm này chỉ chuốc họa vào thân.

Với Mỹ cũng thế. Mặc dù mạnh miệng sẽ can thiệp quân sự vào nước Cộng hòa Hồi giáo nhưng bản thân cũng đang trong cảnh "trăm mối tơ vò". Đừng nói "24 giờ" mà đã gần ba tháng trôi qua, mặc dù đã có nhiều nỗ lực nhưng "con bài" hứa từ hồi tranh cử đến nay vẫn chưa "đủ đô" để chấm dứt xung đột Nga - Ukraine. Đó là chưa nói đến tình trạng hỗn loạn trước chính sách thuế quan. Tình thế buộc Washington phải gia tăng áp lực để sớm có kết quả.

Bởi vậy, không có gì ngạc nhiên khi xứ sở Cờ hoa, một mặt, cùng với đe dạo là gia tăng áp đặt các biện pháp trừng phạt, trong đó có mạng lưới giao dịch dầu của Iran, đồng thời điều động thêm nhóm tác chiến tàu sân bay USS Carl Vinson đến Trung Đông, vừa gia tăng sức mạnh tấn công Houthi, vừa răn đe Iran trong bối cảnh hiện nay. Mặt khác, sẵn sàng chìa "củ cà rốt". Tình thế buộc phải thế. Con đường ngoại giao, đối với cả Washington lẫn Tehran, vẫn là phương cách hữu hiệu để tháo ngòi nổ. Cho dù Đại giáo chủ Ali Khamenei tuyên bố "danh dự và phẩm giá" là trên hết, còn Tổng thống Mỹ "sẵn sàng ném bom" nhưng dường như trong thâm tâm, cả hai đang hướng tới giải pháp ngoại giao. Từ đối đầu sang đối thoại. Thực tế, không chỉ hai nước mà cả thế giới đang nín thở cầu mong cho hòa bình. Đã quá đủ những lời đe dọa và trừng phạt; bất ổn và xung đột, thế giới này cần lắm những nụ cười và cái bắt tay. ■